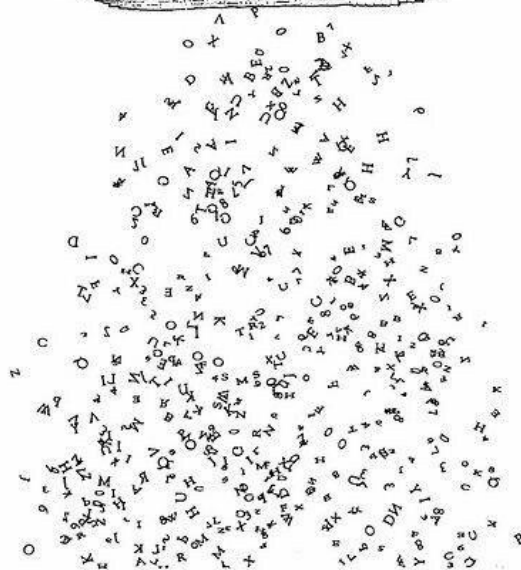
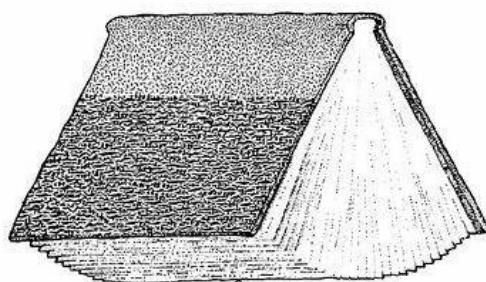

**PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA DO DEPARTAMENTO DE LINGUA
CASTELÁ E LITERATURA.**

BACHARELATO

CURSO: 2020-2021

XUNTA DE GALICIA

CONSELLERÍA DE EDUCACIÓN, UNIVERSIDADE
E FORMACIÓN PROFESIONAL

UNIÓN EUROPEA
FONDO SOCIAL EUROPEO
"O FSE inviste no teu futuro"

I.E.S. DE VILALONGA

A Salgueira, 40 - 36990 Vilalonga - Sanxenxo (Pontevedra)

Tlf. 886159137 - FAX 886159146

ies.vilalonga@edu.xunta.gal

www.edu.xunta.gal/centros/iesvilalonga

Os membros do Departamento de Lingua Castelá e Literatura do IES de Vilalonga asinan a presente

Programación Didáctica:

Rafael Arines Gago.

Fátima Barreiro Pérez.

Sonia Belén Castro Torres

Gloria González Camiña-

Vicente Grandal López.

Gemma Sánchez Castrillón.

En Vilalonga, a 26 de outubro de 2020

ÍNDICE:

1. INTRODUCCIÓN E CONTEXTUALIZACIÓN

1.1. Introducción	5
1.2. Centro	5
1.3. Alumnado	5
1.4. Composición do departamento.....	6
1.5. Marco legal	7

2. CONTRIBUCIÓN DA MATERIA AO DESENVOLVEMENTO DAS COMPETENCIAS CLAVE.....8

3. OBXECTIVOS DA ÁREA DE LINGUA CASTELÁ E LITERATURA9

4. CONCRECIÓN DOS ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE AVALIABLES COA SÚA TEMPORALIZACIÓN, GRAO MÍNIMO DE CONSECUCCIÓN, COMPETENCIAS CLAVE E PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN.

4.1. 1º de Bacharelato.....	11
4.2. 2º de Bacharelato.....	27

5. METODOLOXÍA.....46

6. MATERIAIS E RECURSOS POR CURSOS48

7. CRITERIOS SOBRE A AVALIACIÓN, A CUALIFICACIÓN E A PROMOCIÓN DO ALUMNADO.

7.1. Procedemento de avaliación	50
7.1.1. 1º de Bacharelato	50
7.1.2. 2º de Bacharelato	58
7.2. Criterios de promoción e recuperación de pendentes	61
7.3. Avaliación do proceso de ensino e da práctica docente.....	62
7.3.1. Autoavaliación	62
7.3.2. Avaliación por parte do alumnado.....	64

8. ADAPTACIÓN DA PROGRAMACIÓN A UNHA ENSINANZA COMPLETAMENTE TELEMÁTICA

8.1. 1º de Bacharelato.....	65
8.1.1. Estándares imprescindíbeis	65
8.1.2. Criterios sobre a avaliación e cualificación na ensinanza telemática	68
8.2. 2º de Bacharelato.....	69
8.2.1. Estándares imprescindíbeis	69

8.2.2. Criterios sobre a avaliación e cualificación na ensinanza telemática	71
9. MEDIDAS DE ATENCIÓN Á DIVERSIDADE.....	71
10. ELEMENTOS TRANSVERSAIS	72
11. ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS E EXTRAESCOLARES.....	72
12. MECANISMOS DE REVISIÓN, AVALIACIÓN E MODIFICACIÓN DO PRESENTE DOCUMENTO E PROCESOS DE MELLORA.....	73

1. INTRODUCCIÓN E CONTEXTUALIZACIÓN:

1.1 INTRODUCCIÓN.

O estudo da lingua constitúe unha necesidade básica dentro da ensinanza secundaria. En tanto medio de comunicación primordial para o desenvolvemento de calquera actividade diaria que implique a máis mínima interacción entre individuos, non pode haber materia máis útil e fundamental que a lingua. Esta proporciona aos alumnos e futuros cidadáns o vehículo para unha adecuada interacción, a capacidade e a competencia para comunicarse nas diversas situacións e niveis nos que se desenvolverá a súa vida cotiá e, ademais, permitirlle acceder ao enorme caudal imaxinativo da cultura do país, das súas tradicións máis arraigadas e do seu acervo cultural inserto na súa literatura e nos escritos dos seus escritores e pensadores máis sobranceiros.

A lingua é pensamento (crecemento individual, formación persoal) pero tamén comunicación, interacción, intercambio de ideas e pragmática. Esta programación didáctica de lingua castelá e literatura non é allea a esas consideracións fundamentais, por iso o maior logro como docentes é a formación integral dos alumnos como futuros cidadáns participantes na sociedade moderna e democrática de España, dotados de capacidade crítica e de medios expresivos e oratorios que os capaciten para o seu desenvolvemento civil, na vida diaria ou no desempeño dos seus empregos.

1.2 CENTRO.

O I.E.S. de Vilalonga está localizado nunha zona rural, no lugar da Salgueira, parroquia de Vilalonga, concello de Sanxenxo (Pontevedra). Comezou a súa actividade en novembro de 1980 como instituto de Formación Profesional, fundíndose, en 1989, co Instituto de Bacharelato que se creara ao seu carón baixo a denominación actual.

A oferta educativa do Centro abarca desde a ESO e o Bacharelato (Científico-Tecnolóxico e de Humanidades e Ciencias Sociais), os Ciclos Formativos de Grao Medio (Xestión Administrativa e Electromecánica de Vehículos) e Superior (Administración e Finanzas), a Formación Profesional Básica (Mantemento de Vehículos e servizos Administrativos) até a ensinanza de adultos (Nivel II de Educación Secundaria de Adultos e a Oferta Modular do Ciclo Medio de Xestión Administrativa).

1.3 ALUMNADO.

Respecto ao alumnado, debemos distinguir dous grupos: o que chega para cursar o 1º curso nos distintos niveis e os que xa son alumnos do Centro nos demais cursos. No primeiro grupo atópase o alumnado de 1º de ESO, que provén maioritariamente dos tres centros adscritos de Primaria, (Vilalonga, Nantes e Noalla), mentres que en 1º de Bacharelato a procedencia é do noso Centro (4º de ESO), do IES de Sanxenxo, do IES de Meaño e do centro concertado Abrente. No que respecta aos Ciclos Formativos, unha parte do alumnado tamén é do propio Centro e o resto ten distinta orixe: Sanxenxo, Meaño, O Grove e mesmo

Pontevedra. Nos restantes cursos de ESO, Bacharelato e Ciclos o alumnado é o que prosegue os seus estudos, ao que ocasionalmente se suma algún outro que cambia de centro por diversos motivos.

O perfil do alumnado na zona de influencia do centro ten un trazo destacado na falta de esforzo e de valoración do estudo favorecidas polas dúas actividades económicas máis influentes nos concellos de orixe, que son a vitivinícola e a de servizos no turismo. Deste xeito, a ligazón do alumnado a estas actividades reduce, ao longo do curso e sobre todo na convocatoria extraordinaria de setembro, o seu rendemento académico como resultado da importancia que no ámbito familiar se lle concede ao diñeiro como meta social. Esta dificultade faise máis patente na secundaria obrigatoria e no 1º curso de Bacharelato porque este alumnado amosa problemas de aprendizaxe por non ter desenvolvidas as habilidades necesarias para o estudo dado que lles custa traballo aprender e non están afeitos a esforzarse.

Por outra banda, os casos de indisciplina tenden a reducirse nos últimos anos e están localizados case exclusivamente nos primeiros cursos do ensino obrigatorio (1º e 2º de ESO e FPB).

1.4. COMPOSICIÓN DO DEPARTAMENTO.

Neste presente curso 2020-2021 contamos con 6 profesores; catro deles con destino definitivo no centro, unha provisional e unha interina que comparte horario coa materia de Filosofía. Impartimos os seguintes cursos e materias coas correspondentes horas lectivas e, no seu caso, con redución por cargos:

ARINES GAGO, RAFAEL:

- Lingua Castelá e Literatura de 2ºESO (6 h.)
- Dirección (17 h.)

BARREIRO PÉREZ, FÁTIMA:

- Lingua Castelá e Literatura de 1º BACH. (6 h.)
- Lingua Castelá e Literatura de 2º BACH (6 h.)
- Ámbito Lingüístico e social da Ensinanza de Adultos (5h.).
- Xefatura de Departamento (2 h.)
- Titoría de 2º BACH

CASTRO TORRES, SONIA BELÉN:

- Lingua Castelá e Literatura de 1º ESO (10 h.)
- Titoría de 1º ESO (1 h.)
- Lingua Castelá e Literatura de 3º ESO (3 h.)
- Lingua Castelá e Literatura de 1º BACH (6 h.)

GONZÁLEZ CAMIÑA, GLORIA (PROFESORA COMPARTIDA CO DEPARTAMENTO DE FILOSOFÍA):

- Lingua Castelá e Literatura de 1º ESO (5 h.)
- Lingua Castelá e Literatura de 2º ESO (3 h.)
- Titoría de 2º ESO (1 h.)
- Lingua Castelá e Literatura de 1º BACH (3 h.)

GRANDAL LÓPEZ, VICENTE:

- Lingua Castelá e Literatura de 3º ESO (6 h.).
- Lingua Castelá e Literatura de 4º ESO (9 h.)
- Literatura Universa de 1º BACH (4 h.)

SÁNCHEZ CASTRILLÓN, GEMMA:

- Lingua Castelá e Literatura de 2º BACH (9 h.)
- Xefatura de estudos de nocturno (14 h.)

1.5. MARCO LEGAL.

A normativa legal que rexe esta programación é a que segue:

- Real Decreto 1105/2014 de 26 de diciembre polo que se establece o currículo básico en Educación Secundaria Obrigatoria e Bacharelato. BOE del 3 de enero de 2015.
- Ley orgánica 8/2013 do 9 de diciembre para a mellora da calidade educativa. BOE del 10 de Diciembre de 2013.
- Orden ECD/65/2015 de 21 de enero pola que se describen as relacións entre as competencias, os contidos e os criterios de avaliación da educación primaria, a educación secundaria obrigatoria e o bacharelato. BOE del 29 de enero de 2015.
- Decreto 86/2015 de 25 de xuño polo que se establece o currículo en educación secundaria obrigatoria e do bacharelato. DOGA do 29 de xuño de 2015.

2. CONTRIBUCIÓN DA MATERIA AO DESENVOLVEMENTO DAS COMPETENCIAS CLAVE:

O Decreto que desenvolve a LOMCE en Galicia explicita no artigo 3 a necesidade de fomentar no alumnado as chamadas competencias clave. Estas insisten no desenvolvemento das capacidades do alumnado, é dicir, o “saber facer” nos diversos ámbitos da vida adulta.

O currículo desta materia, ao ter como meta o desenvolvemento da capacidade para interactuar de forma competente mediante a linguaxe nas diferentes esferas da actividade social, contribúe dun modo decisivo ao desenvolvemento de todos os aspectos que conforman a competencia en comunicación lingüística (CCL). Ademais, as habilidades e estratexias para o uso dunha lingua determinada e a capacidade para tomar a lingua como obxecto de observación, aínda que se adquiren desde unha lingua, transfírense e aplican á aprendizaxe doutras. Esta aprendizaxe contribúe, do mesmo modo, a acrecentar esta competencia sobre o uso da linguaxe en xeral.

Apréndese a falar e escoitar, a ler e escribir, para a interacción comunicativa, pero tamén para adquirir novos coñecementos. A linguaxe, a parte de instrumento de comunicación, é un medio de representación do mundo e está na base do pensamento e do coñecemento. O acceso ao saber e á construción de coñecementos mediante a linguaxe relaciónase directamente coa competencia clave de aprender a aprender (CCA). Do mesmo xeito, os contidos de reflexión sobre a lingua recollen un conxunto de saberes conceptuales (metalinguaxe gramatical) e procedimentais (capacidade para analizar, contrastar, ampliar e reducir enunciados mediante o uso consciente de certos mecanismos gramaticais, substitución de elementos do enunciado por outros gramaticalmente equivalentes, uso de diferentes esquemas sintácticos para expresar unha mesma idea, diagnóstico e reparación de erros, etc.) que se adquiren en relación coas actividades de comprensión e composición de textos e que se reutilizan para optimizar a aprendizaxe lingüística, é dicir, para aprender a aprender a lingua.

Por outra banda, aprender a empregar a lingua é tamén aprender a analizar e resolver problemas, trazar plans e emprender procesos de decisión, xa que unha das funcións da linguaxe é regular e orientar a nosa propia actividade. Por iso, a adquisición de habilidades lingüísticas contribúe a progresar no sentido de iniciativa e na regulación da propia actividade con progresivo espírito emprendedor (CSIEE).

A materia axuda ao tratamento da información e a competencia dixital (CD) ao proporse como obxectivo proporcionar coñecementos e destrezas para a búsqueda e a selección de información relevante, segundo as diferentes necesidades, así como para a súa reutilización na produción de textos orais e escritos propios. A búsqueda e selección de moitas destas informacións requirirá, por exemplo, o uso adecuado de bibliotecas ou de Internet. A realización guiada destas búsquedas constituirá un medio para o desenvolvemento da competencia dixital. De feito, o currículo inclúe o uso de soportes electrónicos na composición de textos, de modo que poidan abordarse máis eficazmente algunhas operacións que interveñen

no proceso de escritura: planificación, execución do texto, revisión. Por suposto, a competencia social e cívica (CSC), entendida como un conxunto de habilidades e destrezas para as relacións, a convivencia, o respecto e o entendimento entre as persoas, pois, como xa se mencionou con anterioridade, aprender unha lingua é aprender a comunicarse con outros, a comprender o que estes transmiten e a aproximarse a outras realidades. Os novos medios de comunicación dixitais que implican un uso social e colaborativo da escritura e dos coñecementos ligáranse con estas dúas competencias.

Por outro lado, a educación lingüística ten un compoñente estreitamente vinculado con esta competencia (CSC): a constatación da variedade dos usos da lingua, a diversidade lingüística e a valoración de todas as linguas como igualmente aptas para desempeñar as funcións de comunicación e de representación. Ademais, a materia contribúe a esta competencia na medida en que se analizan os modos mediante os que a linguaxe transmite e sanciona prexuízos e imaxes estereotipadas do mundo, co obxecto de contribuir á erradicación dos usos discriminatorios da linguaxe.

Dentro desta materia, a lectura, interpretación e valoración das obras literarias contribúen de forma relevante ao logro dunha competencia de conciencia e expresións culturais (CCEC) entendida como a aproximación a un patrimonio literario e a uns temas recorrentes que son expresión de preocupacións esenciais do ser humano. A súa contribución será máis relevante en tanto se relacione ao aprecio das manifestacións literarias con outras manifestacións artísticas, como a música, a pintura ou o cine.

O rigor e a precisión no emprego da lingua son requisitos imprescindibles para o estudo das disciplinas que tratan o mundo físico e as matemáticas. As diferenzas entre a lingua escrita e a lingua oral, a obxectividade e a subxectividade, a divulgación e a especialización, son conceptos clave na expresión científica. Por iso, na medida en que o estudo e a práctica da lingua propia contribúe á consecución da precisión e o rigor das mensaxes, esta materia axuda a acrecentar nos alumnos a competencia matemática e a competencia en ciencia e tecnoloxía (CMCCT).

3. OBXECTIVOS DA ÁREA DE LINGUA CASTELÁ E LITERATURA.

Segundo o artigo 25 do Decreto 86/2015 de 25 de xuño polo que se establece o currículo en educación secundaria obrigatoria e do bacharelato, DOGA do 29 de xuño de 2015, os obxectivos desta etapa son os seguintes:

a) Exercer a cidadanía democrática, desde unha perspectiva global, e adquirir unha conciencia cívica responsable, inspirada polos valores da Constitución española e do Estatuto de autonomía de Galicia, así como polos dereitos humanos, que fomente a corresponsabilidade na construción dunha sociedade xusta e equitativa e favoreza a sustentabilidade.

- b) Consolidar unha madureza persoal e social que lle permita actuar de forma responsable e autónoma e desenvolver o seu espírito crítico. Ser quen de prever e resolver pacíficamente os conflitos persoais, familiares e sociais.
- c) Fomentar a igualdade efectiva de dereitos e oportunidades entre homes e mulleres, analizar e valorar criticamente as desigualdades e discriminacións existentes e, en particular, a violencia contra a muller, e impulsar a igualdade real e a non discriminación das persoas por calquera condición ou circunstancia persoal ou social, con atención especial ás persoas con discapacidade.
- d) Afianzar os hábitos de lectura, estudo e disciplina, como condicións necesarias para o eficaz aproveitamento da aprendizaxe e como medio de desenvolvemento persoal.
- e) Dominar, tanto na súa expresión oral como na escrita, a lingua galega e a lingua castelá.
- f) Expresarse con fluidez e corrección nunha ou máis linguas estranxeiras.
- g) Utilizar con solvencia e responsabilidade as tecnoloxías da información e da comunicación.
- h) Coñecer e valorar criticamente as realidades do mundo contemporáneo, os seus antecedentes históricos e os principais factores da súa evolución. Participar de xeito solidario no desenvolvemento e na mellora do seu contorno social.
- i) Acceder aos coñecementos científicos e tecnolóxicos fundamentais, e dominar as habilidades básicas propias da modalidade elixida.
- l) Comprender os elementos e os procedementos fundamentais da investigación e dos métodos científicos. Coñecer e valorar de forma crítica a contribución da ciencia e da tecnoloxía ao cambio das condicións de vida, así como afianzar a sensibilidade e o respecto cara ao medio ambiente e a ordenación sustentable do territorio, con especial referencia ao territorio galego.
- m) Afianzar o espírito emprendedor con actitudes de creatividade, flexibilidade, iniciativa, traballo en equipo, confianza nun mesmo e sentido crítico.
- n) Desenvolver a sensibilidade artística e literaria, así como o criterio estético, como fontes de formación e enriquecemento cultural.
- ñ) Utilizar a educación física e o deporte para favorecer o desenvolvemento persoal e social, e impulsar condutas e hábitos saudables.
- o) Afianzar actitudes de respecto e prevención no ámbito da seguridade viaria.
- p) Valorar, respectar e afianzar o patrimonio material e inmaterial de Galicia, e contribuir á súa conservación e mellora no contexto dun mundo globalizado.

O propio Decreto vinculará algúns destes obxectivos cos estándares propios da materia como veremos sinalados a través da letra nas táboas do seguinte apartado.

4. CONCRECIÓN PARA CADA ESTÁNDAR DE APRENDIZAXE AVALIABLE DOS SEGUINTES ASPECTOS: TEMPORALIZACIÓN, GRAO MÍNIMO DE CONSECUCCIÓN PARA SUPERAR A MATERIA, COMPETENCIAS CLAVE E PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN.

4.1. 1º DE BACHARELATO.

O tratarse do primeiro curso de Bacharelato, non é preciso atender aos estándares non impartidos na etapa anterior por mor da declaración do estado de alarma.

Lingua Castelá e Literatura I. 1º de bacharelato									
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de Aprendizaxe	Instrumentos e métodos de avaliación	Grao mínimo de consecución do estándar	Temporalización			Competencias clave
						1ªav	2ªav	3ªav	
Bloque 1. Comunicación oral: escoitar e falar									
a e g m	B1.1. Comunicación oral non espontánea no ámbito educativo: o seu proceso e a situación comunicativa.	B1.1. Expor oralmente un tema especializado con rigor e claridade, documentándose en fontes diversas, organizando a información mediante esquemas, seguindo unha orde preestablecida e utilizando as técnicas de exposición oral e as tecnoloxías da información e da comunicación.	LCL1B1.1.1. Realiza exposicións orais sobre temas especializados, consultando fontes de información diversa, utilizando as tecnoloxías da información e seguindo unha orde previamente establecida.	Traballo de exposición oral. Rúbrica 1.	Realiza exposicións orais, consulta fontes e realiza guions para a exposición.	X			CD
			LCL1B1.1.2. Exprésase oralmente con fluidez, coa entoación, o ton, timbre e a velocidade adecuados ás condicións da situación comunicativa.	Rúbrica 1.	1ª av.: 0'4 de media entre os ítems 1, 2, 3, 4 e 5 da rúbrica 1. 2ª av.: 0'5 de media entre os ítems 1, 2, 3, 4 e 5 da rúbrica 1. 3ª av.: 0'5 ítems 1, 2,	X	X	X	CCL

					3, 4 e 5 da rúbrica 1..				
			LCL1B1.1.3. Axusta a súa expresión verbal ás condicións da situación comunicativa (tema, ámbito discursivo, tipo de destinatario, etc.) empregando un léxico preciso e especializado e evitando o uso de coloquialismos, retrousos e palabras comodín.	Rúbrica 1.	1ª av.: 0'4 de media entre os ítems 6, 7, 8 e 9 da rúbrica 1. 2ª av.: 0'5 de media entre os ítems 6, 7, 8 e 9 da rúbrica 1. 3ª av.: 0'5 en cada un dos ítems 6, 7, 8 e 9 da rúbrica 1.	X	X	X	CSC
			LCL1B1.1.4. Avalía as súas propias presentacións orais e as dos/das seus/súas compañeiros/as, detecta as dificultades estruturais e expresivas, e diseña estratexias para mellorar as súas prácticas orais e progresar na aprendizaxe autónoma.	Rúbrica 1.	1ª av.: 0'5 no ítem 10 da rúbrica 1. 2ª av.: 0'75 no ítem 10 da rúbrica 1. 3ª av.: 1 no ítem 10 da rúbrica 1.	X	X	X	CAA
d e g	B1.2. Textos expositivos e argumentativos orais. B1.3. Xéneros textuais orais propios do ámbito educativo.	B1.2. Sintetizar por escrito o contido de textos orais de carácter expositivo e argumentativo sobre temas especializados, conferencias, clases, charlas, videoconferencias, etc., discriminando a información	LCL1B1.2.1. Sintetiza por escrito textos orais de carácter expositivo, de temas especializados e propios do ámbito educativo, discriminando a información relevante.	Preguntas sobre vídeos. Rúbrica 2.	0'5 no ítem 1.	X			CCL
			LCL1B1.2.2. Recoñece as formas de organización do contido nunha exposición oral	Preguntas sobre	0'5 de media entre os	X			

		relevante e accesoria, e utilizando a escoita activa como un medio de adquisición de coñecementos.	sobre un tema especializado propio do ámbito educativo ou de divulgación científica e cultural, analiza os recursos verbais e non verbais empregados polo emisor, e valóraos en función dos elementos da situación comunicativa.	vídeos. Rúbrica 2.	ítems 2 e 3.				CCL
			LCL1B1.2.3. Escoita de xeito activo, toma notas e suscita preguntas coa intención de aclarar ideas que non comprendeu nunha exposición oral.	Preguntas sobre vídeos. Rúbrica 2.	2ª av.: 0'5 no ítem 3.	X			CAA
d	B1.4. Comprensión e produción de textos orais procedentes dos medios de comunicación social. Recursos.	B1.3. Extraer información de textos orais e audiovisuais dos medios de comunicación, recoñecendo a intención comunicativa, o tema e a estrutura do contido, identificando os trazos propios do xénero xornalístico e os recursos verbais e non verbais utilizados, e valorando de forma crítica a súa forma e o seu contido.	LCL1B1.3.1. Recoñece os trazos propios dos principais xéneros informativos e de opinión procedentes dos medios de comunicación social.	Cuestións escritas sobre textos xornalísticos orais. Observación directa.	Diferencia os principais xéneros xornalísticos a partires do análise das súas características.			X	CSC
e			LCL1B1.3.2. Analiza os recursos verbais e non verbais utilizados polo emisor dun texto xornalístico oral ou audiovisual, valorando de forma crítica a súa forma e o seu contido.	Cuestións escritas sobre textos xornalísticos orais. Observación directa.	Analiza e valora criticamente textos xornalísticos orais.			X	CSC
g									

Bloque 2. Comunicación escrita: ler e escribir

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de Aprendizaxe	Instrumentos e métodos de avaliación	Grao mínimo de consecución do estándar	Temporalización			Competencias clave
						1ªav	2ªav	3ªav	
b h	B2.1. A comunicación escrita no ámbito educativo. B2.2. Comprensión, produción e organización de textos expositivos escritos do ámbito educativo.	B2.1. Desenvolver por escrito un tema do currículo con rigor, claridade e corrección ortográfica e gramatical, empregando distintas estruturas expositivas (comparación, problema-solución, enumeración, causa-consecuencia, ordenación cronolóxica, etc.) e utilizando os recursos expresivos adecuados ás condicións da situación comunicativa.	LCL1B2.1.1. Desenvolve por escrito un tema do currículo con rigor, claridade e corrección ortográfica e gramatical.	Preguntas en probas escritas. Traballos escritos.	1ª av.: Desenvolve por escrito un tema relacionado coa literatura da Idade Media. 2ª av.: Desenvolve por escrito un tema relacionado coa literatura dos SS. XVI e XVII. 3ª av.: Desenvolve por escrito un tema relacionado coa literatura dos SS. XVIII e XIX.	X	X	X	CCL
			LCL1B2.1.2. Axusta a súa expresión verbal ás condicións da situación comunicativa (tema, ámbito discursivo, tipo de destinatario, etc.), empregando un léxico preciso e especializado, e evitando o uso de coloquialismos, retrousos e palabras comodín.	Preguntas en probas escritas. Traballos escritos. Rúbrica 3.	1ª av.: 0'25 nos ítems 4 e 7 da rúbrica. 2ª av.: 0'5 de media entre os ítems 4 e 7 da rúbrica. 3ª av.: 0'5 en cada un dos ítems 4 e 7.	X	X	X	CSC
			LCL1B2.1.3. Avalúa as súas propias producións escritas e as dos/das seus/súas compañeiros/as,	Observación	Avalúa as producións escritas	X			

XUNTA DE GALICIA

CONSELLERÍA DE EDUCACIÓN, UNIVERSIDADE E FORMACIÓN PROFESIONAL

UNIÓN EUROPEA
FONDO SOCIAL EUROPEO
"O FSE inviste no teu futuro"

I.E.S. DE VILALONGA

A Salgueira, 40 - 36990 Vilalonga - Sanxenxo (Pontevedra)

Tlf. 886159137 - FAX 886159146

ies.vilalonga@edu.xunta.gal

www.edu.xunta.gal/centros/iesvilalonga

			recoñecendo as dificultades estruturais e expresivas, e deseñando estratexias para mellorar a súa redacción e avanzar na aprendizaxe autónoma.	directa.	propias e alleas, sinalando melloras.				CAA
e g h	B2.2. Comprensión, produción e organización de textos expositivos escritos do ámbito educativo.	B2.2. Sintetizar o contido de textos expositivos e argumentativos de tema especializado, discriminando a información relevante e accesoria, e utilizando a lectura como un medio de adquisición de coñecementos.	LCL1B2.2.1. Comprende textos escritos de carácter expositivo de tema especializado, propios do ámbito educativo ou de divulgación científica e cultural, e identifica o tema e a estrutura.	Preguntas en probas escritas.	Identifica o tema e a estrutura de textos expositivos escritos.	X			CCL
e g h l	B2.3. Comprensión, produción e organización de textos escritos procedentes dos medios de comunicación social: xéneros informativos, e de opinión e publicidade.	B2.3. Ler, comprender e interpretar textos xornalísticos e publicitarios de carácter informativo e de opinión, recoñecendo a intención comunicativa, identificando os trazos propios do xénero e os recursos verbais e non verbais utilizados, e valorando de forma crítica a súa forma e o seu contido.	LCL1B2.2.2. Sintetiza textos de carácter expositivo, de tema especializado, propios do ámbito educativo, distinguindo as ideas principais e secundarias.	Preguntas en probas escritas.	Resume adecuadamente textos expositivos escritos.	X			CMCC T
			LCL1B2.2.3. Analiza os recursos verbais e non verbais presentes nun texto expositivo de tema especializado e valóraos en función dos elementos da situación comunicativa (intención comunicativa do/da autor/a, tema e xénero textual).	Preguntas en probas escritas.	Analiza textos expositivos escritos relacionando as súas características coa situación comunicativa.	X			CSC
b e g	B2.4. Procedementos para a obtención, o tratamento e a avaliación da información procedente de fontes impresas e dixitais. Educación para o uso, o tratamento e a produción de	B2.4. Realizar traballos de investigación sobre temas do currículo ou da actualidade social, científica ou cultural, planificando a súa realización, obtendo a información de fontes	LCL1B2.4.1. Realiza traballos de investigación planificando a súa realización, fixando os seus propios obxectivos, organizando a información en función dunha orde predefinida, revisando o proceso de escritura para mellorar o produto final e chegando a conclusións persoais.	Traballo exposición. Rúbrica 3.	Prepara os seus traballos de investigación, realiza esquemas de organización e borradores de	X			CAA

h	información.	diversas e utilizando as tecnoloxías da información e da comunicación para a súa realización, a súa avaliación e a súa mellora.	LCL1B2.4.2. Utiliza as tecnoloxías da información e da comunicación para documentarse, consultando fontes diversas e avaliando, contrastando, seleccionando e organizando a información relevante mediante fichas-resumo.	Traballo exposición. Rúbrica 3.	Selecciona información de diversas fontes.	X			CD
			LCL1B2.4.3. Respecta as normas de presentación de traballos escritos (organización en epígrafes, procedementos de cita, notas a pé de páxina e bibliografía).	Traballo exposición. Rúbrica 3.	Presenta limpo e ordenado en epígrafes o traballo escrito e inclúe bibliografía.	X		CCL	
			LCL1B2.4.4. Utiliza as tecnoloxías da información e da comunicación para a realización, a avaliación e a mellora de textos escritos propios e alleos.	Traballo exposición. Observación directa.	Emprega as tecnoloxías da información para a realización de textos escritos.	X		CD	

Bloque 3. Coñecemento da lingua

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de Aprendizaxe	Instrumentos e métodos de avaliación	Grao mínimo de consecución do estándar	Temporalización			Competencias clave
						1ªav	2ªav	3ªav	
d e	B3.1. Substantivo: caracterización morfolóxica,	B3.1. Aplicar sistematicamente os coñecementos sobre as categorías gramaticais na	LCL1B3.1.1. Revisa e mellora textos orais e escritos propios e alleos, recoñecendo e explicando incorreccións de concordancia,	Observación directa.	Revisa textos propios e alleos e introduce	X	X	X	CCL

	<p>sintáctica e semántica.</p> <p>B3.2. Adxectivo: caracterización morfolóxica, sintáctica e semántica.</p> <p>B3.3. Verbo: flexión verbal; perífrase verbal.</p> <p>B3.4. Pronome: tipoloxía e valores gramaticais.</p> <p>B3.5. Determinantes: tipoloxía e usos.</p> <p>B3.6. Recoñecemento das diferenzas entre pronomes e determinantes. Relacións gramaticais.</p> <p>B3.7. Adverbio: tipoloxía e valores gramaticais.</p> <p>B3.8. Preposicións, conxuncións e interxeccións: tipoloxía e valores gramaticais.</p>	<p>realización, autoavaliación e mellora dos textos orais e escritos, tomando conciencia da importancia do coñecemento gramatical para o uso correcto da lingua.</p>	<p>réxime verbal, ambigüidades semánticas, etc.</p> <p>LCL1B3.1.2. Utiliza a terminoloxía gramatical adecuada para a explicación lingüística dos textos.</p>	<p>Actividades escritas recollidos pola profesora.</p> <p>Preguntas específicas en probas escritas.</p> <p>Rúbrica 5.</p>	<p>melloras.</p> <p>1ª av.: Emprega terminoloxía gramatical na análise de textos exositivos.</p> <p>2ª av.: Emprega terminoloxía gramatical na análise de textos argumentativos.</p> <p>3ª.: Emprega terminoloxía gramatical na análise de textos dos medios de comunicación.</p>	X	X	X	CCL
e	<p>B3.1. Substantivo: caracterización morfolóxica, sintáctica e semántica.</p> <p>B3.2. Adxectivo: caracterización morfolóxica, sintáctica e semántica.</p> <p>B3.3. Verbo: flexión verbal; perífrase verbal.</p> <p>B3.4. Pronome: tipoloxía e</p>	<p>B3.2. Recoñecer e identificar os trazos característicos das categorías gramaticais (substantivo, adxectivo, verbo, pronomes, artigos e determinantes), e explicar os seus usos e valores nos textos.</p>	<p>LCL1B3.2.1. Identifica e explica os usos e valores do substantivo nun texto, en relación coa intención comunicativa do emisor e a tipoloxía textual seleccionada, así como con outros compoñentes da situación comunicativa (audiencia e contexto).</p>	<p>Actividades escritas recollidos pola profesora.</p> <p>Preguntas específicas en probas escritas.</p> <p>Rúbrica 5.</p>	<p>1ª av.: Analiza o emprego dos substantivos en textos expositivos.</p> <p>2ª av.: Analiza o emprego dos substantivos en textos argumentativos.</p> <p>3ª av.: Analiza o emprego dos</p>	X	X	X	

<p>valores gramaticais.</p> <p>B3.5. Determinantes: tipoloxía e usos.</p> <p>B3.6. Recoñecemento das diferenzas entre pronomes e determinantes. Relacións gramaticais.</p> <p>B3.7. Adverbio: tipoloxía e valores gramaticais.</p> <p>B3.8. Preposicións, conxuncións e interxeccións: tipoloxía e valores gramaticais.</p>				<p>substantivos en textos dos medios de comunicación.</p>				CCL
		<p>LCL1B3.2.2. Identifica e explica os usos e os valores do adxectivo nun texto, en relación coa intención comunicativa do emisor e a tipoloxía textual seleccionada, así como con outros compoñentes da situación comunicativa (audiencia e contexto).</p>	<p>Actividades escritas recollidos pola profesora.</p> <p>Preguntas específicas en probas escritas.</p> <p>Rúbrica 5.</p>	<p>1ª av.: Analiza o emprego dos adxectivos en expositivos.</p> <p>2ª av.: Analiza o emprego dos adxectivos en textos argumentativos.</p> <p>3ª av.: Analiza o emprego dos adxectivos en textos dos medios de comunicación.</p>	X	X	X	CCL
		<p>LCL1B3.2.3. Identifica e explica os usos e valores do verbo nun texto, en relación coa intención comunicativa do emisor e a tipoloxía textual seleccionada, así como con outros compoñentes da situación comunicativa (audiencia e contexto).</p>	<p>Actividades escritas recollidos pola profesora.</p> <p>Preguntas específicas en probas escritas.</p> <p>Rúbrica 5.</p>	<p>1ª av.: Analiza o emprego dos verbos en textos narrativos, descritivos.</p> <p>2ª av.: Analiza o emprego dos verbos en textos argumentativos.</p> <p>3ª av.: Analiza o emprego dos verbos en textos expositivos.</p>	X	X	X	CCL

XUNTA DE GALICIA

CONSELLERÍA DE EDUCACIÓN, UNIVERSIDADE E FORMACIÓN PROFESIONAL

I.E.S. DE VILALONGA

A Salgueira, 40 - 36990 Vilalonga - Sanxenxo (Pontevedra)

Tlf. 886159137 - FAX 886159146

ies.vilalonga@edu.xunta.gal

www.edu.xunta.gal/centros/iesvilalonga

UNIÓN EUROPEA
FONDO SOCIAL EUROPEO
"O FSE inviste no teu futuro"

			LCL1B3.2.4. Identifica e explica os usos e valores dos pronomes nun texto, en relación coa intención comunicativa do emisor e a tipoloxía textual seleccionada, así como con outros compoñentes da situación comunicativa (audiencia e contexto).	Actividades escritas recollidos pola profesora. Preguntas específicas en probas escritas. Rúbrica 5.	1ª av.: Analiza o emprego dos pronomes en expositivos. 2ª av.: Analiza o emprego dos pronomes en textos argumentativos. 3ª av.: Analiza o emprego dos pronomes en textos dos medios de comunicación.	X	X	X	CCL
			LCL1B3.2.5. Identifica e explica os usos e valores do artigo determinado e do indeterminado, e de calquera tipo de determinantes, en relación coa súa presenza ou ausencia coa intención comunicativa do emisor e a tipoloxía textual seleccionada, así como con outros compoñentes da situación comunicativa (audiencia e contexto).	Actividades escritas recollidos pola profesora. Preguntas específicas en probas escritas. Rúbrica 5.	1ª av.: Analiza o emprego dos dterminantes en textos expositivos. 2ª av.: Analiza o emprego dos determinantes en textos argumentativos. 3ª av.: Analiza o emprego dos determinantes en textos dos medios de comunicación.	X	X	X	CCL
b d	B3.9. Observación, reflexión e explicación das estruturas sintácticas simples e complexas.	B3.3. Aplicar progresivamente os coñecementos sobre estruturas sintácticas dos	LCL1B3.3.1. Recoñece a estrutura sintáctica da oración simple, explicando a relación entre os grupos de palabras.	Preguntas en probas escritas.	Recoñece as funcións principais da oración simple.	X			CCL

e	Conexións lóxicas e semánticas nos textos.	enunciados para a realización, autoavaliación e mellora de textos orais e escritos, tomando conciencia da importancia do coñecemento gramatical para o uso correcto da lingua.	LCL1B3.3.2. Recoñece as oracións activas, pasivas, impersonais e medias, contrastando as diferenzas entre elas en función da intención comunicativa do texto en que aparecen.	Preguntas en probas escritas.	Recoñece as oracións activas, pasivas e impersonais.		X		CCL
			LCL1B3.3.3. Recoñece e explica o funcionamento das oracións subordinadas substantivas en relación co verbo da oración principal.	Preguntas en probas escritas.	Recoñece as oracións subordinadas substantivas e súa función dentro da oración principal.		X		CCL
			LCL1B3.3.4. Recoñece e explica o funcionamento das oracións subordinadas de relativo, identificando o antecedente que modifican.	Preguntas en probas escritas.	Recoñece as oracións subordinadas de relativo e o seu antecedente.			X	CCL
			LCL1B3.3.5. Enriquece os seus textos orais e escritos incorporando progresivamente estruturas sintácticas variadas e aplicando os coñecementos adquiridos para a revisión e a mellora destes.	Observación directa.	1ª av.: incorpora nos seus textos léxico específico adquirido ao longo da 1ª avaliación. 2ª av.: incorpora nos seus textos léxico específico adquirido ao longo da 2ª avaliación. 3ª av.: incorpora nos seus textos léxico específico adquirido ao longo da 3ª avaliación.	X	X	X	CCL
e	B3.10. Observación, reflexión e explicación das formas de	B3.4. Recoñecer os trazos propios das tipoloxías textuais	LCL1B3.4.1. Recoñece e explica os trazos estruturais e lingüísticos dos textos narrativos,	Actividades escritas recollidos	1ª av.: Recoñece os trazos principais dos	X	X	X	

	organización textual.	identificando a súa estrutura e os trazos lingüísticos máis importantes en relación coa intención comunicativa.	descriptivos, expositivos e argumentativos.	pola profesora. Preguntas en probas escritas. Rúbrica 5.	textos expositivos. 2ª av.: Recoñece os trazos principais dos textos argumentativos. Recoñece os trazos principais dos textos dos medios de comunicación.					CCEC
			LCL1B3.4.2. Analiza e explica os trazos formais dun texto nos planos morfosintáctico, léxico-semántico e pragmático-textual, relacionando o seu emprego coa intención comunicativa do emisor e o resto de condicións da situación comunicativa.	Actividades escritas recollidos pola profesora. Preguntas en probas escritas. Rúbrica 5.	1ª av.: Analiza un texto expositivo diferenciando os planos de análise. 2ª av.: Analiza un texto argumentativo diferenciando os planos de análise. 3ª.: Analiza un texto procedente dos medios de comunicación diferenciando os planos de análise.	X	X	X		CCL
d e	B3.11. Recoñecemento e explicación das propiedades textuais. Os seus procedementos. Modalidade.	B3.5. Aplicar os coñecementos adquiridos para a elaboración de discursos orais ou escritos con adecuada coherencia e cohesión.	LCL1B3.5.1. Incorpora os procedementos de cohesión textual na súa propia produción oral e escrita.	Actividades escritas recollidos pola profesora. Rúbrica 3.	1ª av.: 0'25 no ítem 5 da rúbrica. 2ª av.: 0'5 no ítem 5 da rúbrica. 3ª av.: 0'75 no ítem 5 da rúbrica.	X	X	X		CCL

XUNTA DE GALICIA

CONSELLERÍA DE EDUCACIÓN, UNIVERSIDADE
E FORMACIÓN PROFESIONAL

UNIÓN EUROPEA
FONDO SOCIAL EUROPEO
"O FSE inviste no teu futuro"

I.E.S. DE VILALONGA

A Salgueira, 40 - 36990 Vilalonga - Sanxenxo (Pontevedra)

Tlf. 886159137 - FAX 886159146

ies.vilalonga@edu.xunta.gal

www.edu.xunta.gal/centros/iesvilalonga

			LCL1B3.5.2. Identifica, analiza e interpreta as formas gramaticais que fan referencia ao contexto temporal e espacial, e aos participantes na comunicación.	Preguntas en probas escritas.	Identifica recursos gramaticais de carácter deíctico.	X			CCL
			LCL1B3.5.3. Valora os recursos expresivos empregados polo emisor dun texto en función da súa intención comunicativa e do resto dos elementos da situación comunicativa, diferenciando e explicando as marcas de obxectividade e de subxectividade, e os procedementos gramaticais de inclusión do emisor no texto.	Actividades escritas recollidos pola fesora. Preguntas en probas escritas.	1ª av.: Identifica as marcas de obxectividade nos textos expositivos. 2ª av.: Identifica as marcas de subxectividade nos textos argumentativos.	X	X		CSC
b e g	B3.12. Procedementos para a obtención, o tratamento e a avaliación da información procedente de fontes impresas e dixitais. Educación para o uso, o tratamento e a produción de información.	B3.6. Coñecer e manexar fontes de información impresa ou dixital para resolver dúbidas sobre o uso correcto da lingua e avanzar na aprendizaxe autónoma.	LCL1B3.6.1. Coñece e consulta fontes de información impresa ou dixital para resolver dúbidas sobre o uso correcto da lingua e para avanzar na aprendizaxe autónoma.	Observación directa.	Consulta fontes de información para resolver dúbidas gramaticais.	X	X	X	CD
e h n	B3.13. Coñecemento e explicación da pluralidade lingüística de España. As súas orixes históricas.	B3.7. Coñecer a orixe e a evolución das linguas de España e as súas principais variedades dialectais, recoñecendo e explicando os seus trazos característicos en manifestacións orais e escritas, e valorando a diversidade lingüística como parte do patrimonio cultural do noso país.	LCL1B3.7.1. Explica, a partir dun texto, a orixe e a evolución das linguas de España, así como as súas principais variedades dialectais, e valora a diversidade lingüística como parte do noso patrimonio cultural.	Preguntas en probas escritas.	Clasifica textos en base as variedades diacrónicas e diatópicas.			X	CSC

a c d e	B3.14. Recoñecemento e explicación das variedades funcionais da lingua.	B3.8. Recoñecer os usos sociais e funcionais da lingua, amosando interese por ampliar o seu propio repertorio verbal e evitar os prexuízos e estereotipos lingüísticos.	LCL1B3.8.1. Selecciona o léxico e as expresións adecuadas en contextos comunicativos que esixen un uso formal da lingua, evitando o uso de coloquialismos, imprecisións ou expresións clixé.	Observación directa.	Emprega a variedade formal da lingua nos contextos adecuados.	X	X	X	CCL
			LCL1B3.8.2. Explica, a partir dos textos, a influencia do medio social no uso da lingua, e identifica e rexeita os estereotipos lingüísticos que supoñen unha valoración pexorativa cara ás persoas usuarias da lingua.	Observación directa.	Identifica e rexeita os estereotipos lingüísticos de carácter pexorativo.	X			CSC
i l	B3.15. Participación en proxectos (elaboración de materiais multimedia, folletos, carteis, recensións sobre libros e películas, etc.) nos que se utilicen varias linguas, tanto curriculares como outras presentes no centro, e relacionados cos elementos transversais, evitando estereotipos lingüísticos ou culturais.	B3.9. Participar en proxectos (elaboración de materiais multimedia, folletos, carteis, recensións sobre libros e películas, etc.) nos que se utilicen varias linguas, tanto curriculares como outras presentes no centro, e relacionados cos elementos transversais, evitando estereotipos lingüísticos ou culturais.	LCL1B3.9.1. Participa en proxectos (elaboración de materiais multimedia, folletos, carteis, recensións sobre libros e películas, obras de teatro, etc.) nos que se utilizan varias linguas e relacionados cos elementos transversais, evita estereotipos lingüísticos ou culturais, e valora as competencias que posúe como persoa plurilingüe.	Observación directa.	Participa en proxectos nos que se utilizan varias linguas.		X		CCL CAA
g h	B3.16. Identificación e progresiva utilización dos coñecementos sobre as linguas para desenvolver unha competencia comunicativa integrada.	B3.10. Reflexionar sobre o sistema e as normas de uso das linguas, mediante a comparación e a transformación de textos, enunciados e palabras, e utilizar estes coñecementos para solucionar problemas de comprensión e para a produción de textos.	LCL1B3.10.1. Utiliza os coñecementos lingüísticos de ámbito contextual, textual, oracional e da palabra, desenvolvidos no curso nunha das linguas, para mellorar a comprensión e a produción dos textos traballados en calquera das outras.	Observación directa.	Emprega coñecementos adquiridos no estudio doutras linguas para mellorar a expresión en castelán.		X		CAA

Bloque 4. Educación literaria

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de Aprendizaxe	Instrumentos e métodos de avaliación	Grao mínimo de consecución do estándar	Temporalización			Comp. clave
						1ªav	2ªav	3ªav	
d i	B4.1. Estudo das obras máis representativas da literatura española desde a Idade Media ata o século XIX, a través da lectura e a análise de fragmentos e obras significativas.	B4.1. Realizar o estudo das obras máis representativas da literatura española desde a Idade Media ata o século XIX a través da lectura e a análise de fragmentos e obras significativas.	LCL1B4.1.1. Le e analiza fragmentos e obras significativas desde a Idade Media ao século XIX.	Preguntas en probas escritas.	1ª av.: Le e analiza fragmentos de obras da Idade Media. 2ª av.: Le e analiza fragmentos de obras dos séculos XVI e XVII. 3ª av.: Le e analiza fragmentos de obras dos séculos XVIII e XIX.	X	X	X	CCEC
d h i c	B4.2. Análise de fragmentos ou obras completas significativas desde a Idade Media ao século XIX, identificando as súas características temáticas e formais en relación co contexto, o movemento, o xénero ao que pertence e a obra do/da autora, e constatando a evolución histórica de temas e formas. B4.3. Desenvolvemento da autonomía de lectura e aprecio pola literatura como fonte de pracer e de coñecemento doutros	B4.2. Ler e analizar fragmentos ou obras completas significativas desde a Idade Media ao século XIX, identificando as súas características temáticas e formais en relación co contexto, o movemento, o xénero ao que pertence e a obra do/da autor/a, e constatando a evolución histórica de temas e formas.	LCL1B4.2.1. Identifica as características temáticas e formais en relación co contexto, o movemento e o xénero ao que pertence e a obra do/da autor/a.	Preguntas en probas escritas.	1ª av.: Identifica as principais características da literatura da Idade Media. 2ª av.: Identifica as principais características da literatura dos séculos XVI e XVII. 3ª av.: Identifica as principais características da literatura dos séculos	X	X	X	CAA

	mundos, tempos e culturas.				XVIII e XIX.				
			LCL1B4.2.2. Compara textos de diferentes épocas e constata a evolución de temas e formas.	Preguntas en probas escritas.	1ª av.: Compara textos literarios das diferentes tendencias da Idade Media. 2ª av.: Compara textos literarios dos séculos XVI e XVII. 2ª av.: Compara textos literarios dos séculos XVIII e XIX.	X	X	X	CCEC
d h i m	B4.3. Desenvolvemento da autonomía lectora e aprecio pola literatura como fonte de pracer e de coñecemento doutros mundos, tempos e culturas. B4.4. Interpretación crítica de fragmentos ou obras significativas desde a Idade Media ao século XIX, detectando as ideas que manifestan a relación da obra co seu contexto histórico, artístico e cultural. Reflexión e superación de estereotipos de xénero, clase, crenzas, etc.	B4.3. Interpretar criticamente fragmentos ou obras significativas desde a Idade Media ao século XIX, detectando as ideas que manifestan a relación da obra co seu contexto histórico, artístico e cultural.	LCL1B4.3.1. Interpreta criticamente fragmentos ou obras significativas desde a Idade Media ao século XIX.	Preguntas en probas escritas.	1ª av.: Interpreta criticamente unha obra literaria da Idade Media. 2ª av.: Interpreta criticamente unha obra literaria dos séculos XVI e XVII. 2ª av.: Interpreta criticamente unha obra literaria dos séculos XVIII e XIX.	X	X	X	CCEC
			LCL1B4.3.2. Detecta as ideas que manifestan a relación da obra co seu contexto histórico, artístico e cultural.	Preguntas en probas escritas.	1ª av.: Relaciona as obras ou fragmentos lidos co contexto da Idade Media. 2ª av.: Relaciona as	X	X	X	

XUNTA DE GALICIA

CONSELLERÍA DE EDUCACIÓN, UNIVERSIDADE E FORMACIÓN PROFESIONAL

UNIÓN EUROPEA
FONDO SOCIAL EUROPEO
"O FSE inviste no teu futuro"

I.E.S. DE VILALONGA

A Salgueira, 40 - 36990 Vilalonga - Sanxenxo (Pontevedra)

Tlf. 886159137 - FAX 886159146

ies.vilalonga@edu.xunta.gal

www.edu.xunta.gal/centros/iesvilalonga

					obras ou fragmentos lidos co contexto dos SS. XVI e XVII.					CCEC
					2ª av.: Relaciona as obras ou fragmentos lidos co contexto dos SS. XVIII e XIX.					
d g h	B4.5. Planificación e elaboración de traballos educativo escritos ou presentacións sobre a literatura desde a Idade Media ata o século XIX, obtendo a información de fontes diversas e achegando un xuízo crítico persoal e argumentado con rigor. B4.6. Composición de textos escritos con intención literaria e conciencia de estilo.	B4.4. Planificar e elaborar textos de intención literaria, traballos de investigación escritos ou presentacións sobre temas, obras ou autores/as da literatura desde a Idade Media ata o século XIX, obtendo a información de fontes diversas e achegando un xuízo crítico persoal e argumentado con rigor.	LCL1B4.4.1. Planifica a elaboración de traballos de investigación escritos ou presentacións sobre temas, obras ou autores/as da literatura desde a Idade Media ata o século XIX.	Rúbrica 3.	Elabora traballos de investigación sobre literatura.	X				CSIEE
			LCL1B4.4.2. Obtén a información de fontes diversas.	Rúbrica 3.	Emprega fontes diversas para a realización do traballo expositivo.	X				CD
			LCL1B4.4.3. Argumenta con rigor o seu propio xuízo crítico.	Preguntas en probas escritas.	1ªav.: Expón razoadamente a súa opinión sobre unha obra literaria da Idade Media. .2ªav.: Expón razoadamente a súa opinión sobre unha obra literaria dos SS. XVI ou XVII. 3ªav.: Expón razoadamente a súa opinión sobre unha obra literaria dos SS. XVIII ou XIX.	X	X	X		

4.2. 2º DE BACHARELATO.

As aprendizaxes imprescindibles non adquiridas no curso anterior na materia de Lingua Castelá e Literatura I xa resultan intrínsecas nos estándares deste novo curso, tal e como se recolle nos informes individualizados correspondentes de cada alumno/a. O reforzo e repaso destes coñecementos estarán no día a día da aula; tamén haberá a posibilidade de realizar actividades complementarias que sirvan para reforzar e afianzar os mesmos.

Lingua Castelá e Literatura II. 2º de bacharelato									
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Instrumentos e procedementos de avaliación	Grao mínimo para superar a materia	Temporalización			CC
						1ª av	2ª av	3ª av.	
Bloque 1. Comunicación oral: escoitar e falar									
h	B1.1. Comunicación oral non espontánea nos ámbitos educativo, xornalístico, profesional e empresarial. A súa caracterización.	B1.1. Escoitar de forma activa e analizar textos orais argumentativos e expositivos procedentes dos ámbitos educativo, xornalístico, profesional e empresarial, identificando os trazos propios do seu xénero, relacionando os aspectos formais do texto coa intención comunicativa do emisor e co resto dos factores da situación comunicativa.	LCL2B1.1.1. Recoñece as formas de organización do contido nunha argumentación oral, analizando os recursos verbais e non verbais empregados polo emisor e valorándoos en función dos elementos da situación comunicativa.	Observación directa, resumos, esquemas e comentarios críticos de textos orais en exercicios nos cadernos e nos controis.	A metade da puntuación máxima da actividade.	x	x	x	CCL
			LCL2B1.1.2. Analiza os recursos verbais e non verbais presentes en textos orais argumentativos e expositivos procedentes dos ámbitos educativo, xornalístico, profesional e empresarial, relacionando os aspectos formais e	Observación directa, resumos, esquemas e comentarios críticos de textos orais en exercicios nos cadernos e nos controis.	A metade da puntuación máxima da actividade.	x	x	x	CCL

Lingua Castelá e Literatura II. 2º de bacharelato

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Instrumentos e procedementos de avaliación	Grao mínimo para superar a materia	Temporalización			CC
						1ª av	2ª av	3ª av.	
			expresivos coa intención do emisor, o xénero textual e o resto dos elementos da situación comunicativa.						
<ul style="list-style-type: none"> ▪ d ▪ e ▪ g 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.1. Comunicación oral non espontánea nos ámbitos educativo, xornalístico, profesional e empresarial. A súa caracterización. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.2. Sintetizar o contido de textos expositivos e argumentativos orais do ámbito educativo (conferencias e mesas redondas), diferenciando a información relevante e accesoria, e utilizando a escoita activa como un medio de adquisición de coñecementos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCL2B1.2.1. Sintetiza por escrito o contido de textos orais argumentativos e expositivos procedentes dos ámbitos educativo, xornalístico, profesional ou empresarial, discriminando a información relevante. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Observación directa, resumos, esquemas e comentarios críticos de textos orais en exercicios nos cadernos e nos controis 	A metade da puntuación máxima da actividade.	x	x	x	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA
<ul style="list-style-type: none"> ▪ d ▪ e ▪ g 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.2. Comprensión e produción de textos orais procedentes dos medios de comunicación social: xéneros informativos e de opinión. Publicidade. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.3. Extraer información de textos orais xornalísticos e publicitarios procedentes dos medios de comunicación social, recoñecendo a intención comunicativa, o tema, a estrutura e o contido, identificando os trazos propios do xénero xornalístico e os recursos verbais e non verbais utilizados, e valorando de 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCL2B1.3.1. Interpreta diversos anuncios sonoros e audiovisuais, identificando a información e a persuasión, recoñecendo os elementos que utiliza o emisor para seducir o receptor, valorando criticamente a súa forma e o seu contido, e rexeitando as ideas discriminatorias. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Observación directa, resumos, esquemas e comentarios críticos de textos orais en exercicios nos cadernos e nos controis 	A metade da puntuación máxima da actividade.	x	x	x	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC

Lingua Castelá e Literatura II. 2º de bacharelato

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Instrumentos e procedementos de avaliación	Grao mínimo para superar a materia	Temporalización			CC
						1ª av	2ª av	3ª av.	
		forma crítica a súa forma e o seu contido.							
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ b ▪ c ▪ d ▪ e ▪ g ▪ h ▪ m 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.3. Presentación oral: planificación, documentación, avaliación e mellora. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.4. Realizar unha presentación educativa oral sobre un tema controvertido, contrapondo puntos de vista enfrontados, defendendo unha opinión persoal con argumentos convincentes e utilizando as tecnoloxías da información e da comunicación para a súa realización, avaliación e mellora. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCL2B1.4.1. Planifica, realiza e avalía presentacións educativas orais de forma individual ou en grupo sobre un tema polémico de carácter educativo ou da actualidade social, científica ou cultural, analizando posturas enfrontadas e defendendo unha opinión propia mediante argumentos convincentes. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Intervencións nos debates orais que xurden da visualización de diferentes vídeos ou da lectura de diferentes textos. ▪ Posibles traballos sobre un tema concreto. Por exemplo: Generación del 27. 	A metade da puntuación máxima da actividade.	x	x	x	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCL2B1.4.2. Compila información e apoios audiovisuais ou gráficos, consultando fontes de información diversa e utilizando correctamente os procedementos de cita. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Intervencións nos debates orais que xurden da visualización de diferentes vídeos ou da lectura de diferentes textos.. ▪ Posibles traballos de búsqueda de información sobre un tema concreto. 	A metade da puntuación máxima da actividade.	x	x	x	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CD
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCL2B1.4.3. Clasifica e estrutura a información obtida, elaborando un guión da presentación. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Intervencións nos debates orais que xurden da visualización de diferentes vídeos ou da lectura de diferentes textos. ▪ Posibles traballos de búsqueda de información sobre un tema concreto. 	A metade da puntuación máxima da actividade.	x	x	x	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMC CT

Lingua Castelá e Literatura II. 2º de bacharelato

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Instrumentos e procedementos de avaliación	Grao mínimo para superar a materia	Temporalización			CC	
						1ª av	2ª av	3ª av.		
			<ul style="list-style-type: none"> LCL2B1.4.4. Exprésase oralmente con claridade, precisión e corrección, axustando a súa actuación verbal e non verbal ás condicións da situación comunicativa, e utilizando os recursos expresivos propios do rexistro formal. 	<ul style="list-style-type: none"> Participación oral na aula en debates e intervencións. 	A metade da puntuación máxima da actividade.	x	x	x	<ul style="list-style-type: none"> CCL 	
			<ul style="list-style-type: none"> LCL2B1.4.5. Avalía as súas presentacións orais e as dos/das seus/súas compañeiros/as, detectando as dificultades estruturais e expresivas, e deseñando estratexias para mellorar as súas prácticas orais e progresar na aprendizaxe autónoma. 	<ul style="list-style-type: none"> Participación oral na aula en debates que xurdan da visualización de vídeos. Posibles presentacións de temas de literatura. 	<ul style="list-style-type: none"> Autoavaliación por parte do alumnado seguindo as correccións feitas con anterioridade noutras actividades pola docente. Ficha de autoavaliación. 	x	x	x	<ul style="list-style-type: none"> CAA 	
Bloque 2. Comunicación escrita: ler e escribir										
<ul style="list-style-type: none"> h l 	<ul style="list-style-type: none"> B2.1. Comunicación escrita nos ámbitos educativo, xornalístico, profesional e empresarial: elementos; xéneros textuais. B2.2. Análise e comentario de textos escritos do ámbito 	<ul style="list-style-type: none"> B2.1. Comprender e producir textos expositivos e argumentativos propios dos ámbitos educativo, xornalístico, profesional ou empresarial, identificando a intención do emisor, resumindo o seu contido, 	<ul style="list-style-type: none"> LCL2B2.1.1. Comprende o sentido global de textos escritos de carácter expositivo e argumentativo propios dos ámbitos educativo, xornalístico, profesional ou empresarial, identificando a intención comunicativa do emisor e a súa idea principal. 	<ul style="list-style-type: none"> Resumos, esquemas e comentarios críticos de textos en exercicios nos cadernos e nos controis. 	A metade da puntuación máxima da actividade.	x	x	x	<ul style="list-style-type: none"> CCL 	

Lingua Castelá e Literatura II. 2º de bacharelato

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Instrumentos e procedementos de avaliación	Grao mínimo para superar a materia	Temporalización			CC
						1ª av	2ª av	3ª av.	
educativo.		diferenciando a idea principal e explicando o modo de organización.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCL2B2.1.2. Sintetiza textos de carácter expositivo e argumentativo propios dos ámbitos educativo, xornalístico, profesional ou empresarial, diferenciando as ideas principais e as secundarias. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Resumos, esquemas e comentarios críticos de textos en exercicios nos cadernos e nos controis. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ A metade da puntuación máxima da actividade. ▪ Valoración numérica da actividade no control de avaliación: a superación do estándar será a metade da cualificación máxima. 	x	x	x	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCL2B2.1.3. Analiza a estrutura de textos expositivos e argumentativos procedentes dos ámbitos educativo, xornalístico, profesional ou empresarial, identificando os tipos de conectores e organizadores da información textual. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Resumos, esquemas e comentarios críticos de textos en exercicios nos cadernos e nos controis. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ A metade da puntuación máxima da actividade. ▪ Valoración numérica da actividade no control de avaliación: a superación do estándar será a metade da cualificación máxima. 	x	x	x	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCL2B2.1.4. Produce textos expositivos e argumentativos propios usando o rexistro adecuado á intención comunicativa, organizando os enunciados en secuencias lineais cohesionadas e respectando as normas ortográficas e gramaticais, e revisa a súa produción escrita para melloralala. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Comentarios críticos de textos en exercicios nos cadernos e nos controis. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rúbrica de comentario crítico. A metade da puntuación máxima. ▪ Valoración numérica da actividade no control de avaliación: a superación do estándar será a metade da cualificación máxima. 	x	x	x	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL

Lingua Castelá e Literatura II. 2º de bacharelato

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Instrumentos e procedementos de avaliación	Grao mínimo para superar a materia	Temporalización			CC
						1ª av	2ª av	3ª av.	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ h ▪ l 	<p>B2.3. Planificación, realización, revisión e mellora de textos escritos de diferentes ámbitos sociais e educativos.</p>	<p>B2.2. Escribir textos expositivos e argumentativos propios do ámbito educativo con rigor, claridade e corrección, empregando argumentos adecuados e convincentes, e axustando a súa expresión á intención comunicativa e ao resto das condicións da situación comunicativa.</p>	<p>LCL2B2.2.1. Desenvolve por escrito un tema do currículo con rigor, claridade e corrección ortográfica e gramatical, aplicando os coñecementos gramaticais e pragmáticos, para mellorar a expresión escrita.</p>	<p>Temas de literatura ou de gramática en exercicios nos cadernos e nos controis.</p>	<p>Observación directa.</p> <p>Valoración numérica da actividade no control de avaliación: a superación do estándar será a metade da cualificación máxima.</p>	x	x	x	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL
			<p>LCL2B2.2.2. Nas súas producións escritas axusta a súa expresión ás condicións da situación comunicativa (tema, ámbito discursivo, tipo de destinatario, xénero textual, etc), empregando os recursos expresivos propios do rexistro formal e evitando o uso de coloquialismos.</p>	<p>Resumos, esquemas e comentarios críticos de textos ou temas de Literatura en exercicios nos cadernos e nos controis.</p>	<p>A metade da puntuación máxima da actividade.</p> <p>Valoración numérica da actividade no control de avaliación: a superación do estándar será a metade da cualificación máxima.</p>	x	x	x	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL
			<p>LCL2B2.2.3. Avalía as súas propias producións escritas e as dos/das seus/súas compañeiros/as, recoñecendo as dificultades estruturais e expresivas, recorrendo a obras de consulta tanto impresas como dixitais para a súa corrección, e deseñando estratexias para mellorar a</p>	<p>Resumos, esquemas e comentarios críticos de textos ou temas de Literatura en exercicios nos cadernos e nos controis.</p>	<p>Observación directa.</p> <p>Autoavaliación do alumnado seguindo as pautas da docente. Posible ficha de autoavaliación.</p>	x	x	x	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA

Lingua Castelá e Literatura II. 2º de bacharelato

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Instrumentos e procedementos de avaliación	Grao mínimo para superar a materia	Temporalización			CC
						1ª av	2ª av	3ª av.	
			súa redacción e avanzar na aprendizaxe autónoma.						
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ e ▪ h 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.3. Planificación, realización, revisión e mellora de textos escritos de diferentes ámbitos sociais e educativos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.3. Realizar traballos educativos individuais ou en grupo sobre temas polémicos do currículo ou da actualidade social, científica ou cultural, planificando a súa realización, contrastando opinións enfrontadas, defendendo unha opinión persoal e utilizando as tecnoloxías da información e da comunicación para a súa realización, avaliación e mellora. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCL2B2.3.1. Realiza traballos educativos individuais e en grupo sobre un tema controvertido do currículo ou da actualidade social, cultural ou científica, planificando a súa realización, fixando os seus propios obxectivos, contrastando posturas enfrontadas, e organizando e defendendo unha opinión propia mediante distintos tipos de argumentos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Comentarios críticos-argumentativos en cadernos de clase ou probas escritas (exames). 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rúbrica de comentario crítico. Mínimo: acadar a metade da puntuación total. ▪ Valoración numérica nos controis O mínimo será a metade da puntuación máxima desa actividade. 	x	x	x	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSIE E
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCL2B2.3.2. Utiliza as tecnoloxías da información e da comunicación para documentarse, consultando fontes diversas, avaliando, contrastando, seleccionando e organizando a información relevante mediante fichas-resumo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Presentacións. ▪ Cuestionario sobre unha boa búsqueda de información na internet. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ A metade da puntuación máxima da actividade. ▪ Valoración numérica da actividade no control de avaliación: a superación do estándar será a metade da cualificación máxima. 	x	x	x	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CD
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCL2B2.3.3. Respecta as normas de presentación de traballos escritos: organización en epígrafes, 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Presentacións de escritos. ▪ Exercicios en controis e exames. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rúbrica de comentario crítico. Mínimo: acadar a metade da puntuación total. 	x	x	x	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL

Lingua Castelá e Literatura II. 2º de bacharelato

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Instrumentos e procedementos de avaliación	Grao mínimo para superar a materia	Temporalización			CC
						1ª av	2ª av	3ª av.	
			procedementos de cita, notas a pé de páxina, bibliografía...		<ul style="list-style-type: none"> Valoración numérica da actividade no control de avaliación: a superación do estándar será a metade da cualificación máxima. 				
<ul style="list-style-type: none"> b e g h 	<ul style="list-style-type: none"> B2.1. Comunicación escrita nos ámbitos educativo, xornalístico, profesional e empresarial: elementos; xéneros textuais. B2.2. Análise e comentario de textos escritos do ámbito educativo. 	<ul style="list-style-type: none"> B2.4. Analizar textos escritos argumentativos e expositivos propios dos ámbitos educativo, xornalístico, profesional ou empresarial, identificando os seus trazos formais característicos e relacionando as súas características expresivas coa intención comunicativa e co resto dos elementos da situación comunicativa. 	<ul style="list-style-type: none"> LCL2B2.4.1. Describe os trazos morfosintácticos, léxico-semánticos e pragmático-textuais presentes nun texto expositivo ou argumentativo procedente dos ámbitos educativo, xornalístico, profesional ou empresarial, utilizando a terminoloxía gramatical adecuada e pondo de manifesto a súa relación coa intención comunicativa do emisor e cos trazos propios do xénero textual. 	<ul style="list-style-type: none"> Actividades de aula escritas recollidas no caderno ou entregadas en fichas específicas. Exercicios en controis e exames. 	<ul style="list-style-type: none"> A metade da puntuación máxima da actividade. Valoración numérica da actividade no control de avaliación: a superación do estándar será a metade da cualificación máxima. 	x	x	x	<ul style="list-style-type: none"> CCL
			<ul style="list-style-type: none"> LCL2B2.4.2. Recoñece, describe e utiliza os recursos gramaticais (substitución pronominal, uso reiterado de determinadas estruturas sintácticas, correlación temporal, etc.) e léxico-semánticos (substitución 	<ul style="list-style-type: none"> Actividades de aula escritas recollidas no caderno ou entregadas en fichas específicas. Exercicios en controis e exames. 	<ul style="list-style-type: none"> Ítems da rúbrica de comentario crítico. O mínimo será a metade da puntuación da rúbrica. Valoración numérica da actividade no control de avaliación: a superación do estándar será a metade da cualificación máxima. 	x	x	x	<ul style="list-style-type: none"> CCL

Lingua Castelá e Literatura II. 2º de bacharelato

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Instrumentos e procedementos de avaliación	Grao mínimo para superar a materia	Temporalización			CC	
						1ª av	2ª av	3ª av.		
			<p>por sinónimos, hipónimos e hiperónimos, reiteracións léxicas, etc.) que proporcionan cohesión aos textos escritos.</p>							
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCL2B2.4.3. Recoñece e explica os procedementos de cita (estilo directo, indirecto ou indirecto libre, e cita encuberta) presentes en textos expositivos e argumentativos, así como a súa función no texto. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Actividades de aula escritas e recollidas no caderno ou entregadas en fichas específicas ou actividades orais. ▪ Exercicios en controis e exames. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Observación directa. ▪ Valoración numérica da actividade no control de avaliación: a superación do estándar será a metade da cualificación máxima. 	x	x	x	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL 	
Bloque 3. Coñecemento da lingua										
<ul style="list-style-type: none"> ▪ d ▪ e 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.1. Análise e explicación do léxico castelán e dos procedementos de formación. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.1. Recoñecer e explicar o proceso de formación das palabras en español, aplicando os coñecementos adquiridos para a mellora, a comprensión e o enriquecemento do vocabulario activo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCL2B3.1.1. Explica os procedementos de formación das palabras diferenciando entre raíz e afixos, e explicando o seu significado. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Actividades de aula escritas recollidas no caderno ou entregadas en fichas específicas. ▪ Exercicios en controis e exames. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Diferencia entre raíz e afixos e coñece os significados. ▪ Valoración numérica da actividade no control de avaliación: a superación do estándar será a metade da cualificación máxima. 	x	x	x	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL 	
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCL2B3.1.2. Recoñece e explica a procedencia grecolatina de grande parte do léxico español e valora o seu coñecemento para a 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Actividades de aula escritas recollidas no caderno ou entregadas en fichas específicas. ▪ Exercicios en controis e exames. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Recoñece a procedencia grecolatina do léxico español ▪ Observación directa. ▪ Valoración numérica da 	x	x	x	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA 	

Lingua Castelá e Literatura II. 2º de bacharelato

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Instrumentos e procedementos de avaliación	Grao mínimo para superar a materia	Temporalización			CC
						1ª av	2ª av	3ª av.	
			dedución do significado de palabras descoñecidas.		actividade no control de avaliación: a superación do estándar será a metade da cualificación máxima.				
▪ e	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.2. Substantivo: caracterización morfolóxica, sintáctica e semántica. ▪ B3.3. Adxectivo: caracterización morfolóxica, sintáctica e semántica. ▪ B3.4. Verbo: flexión verbal; perífrase verbal. ▪ B3.5. Pronome: tipoloxía e valores gramaticais. ▪ B3.6. Determinantes: tipoloxía e usos. ▪ B3.7. Recoñecemento das diferenzas entre pronomes e determinantes: relacións gramaticais. ▪ B3.8. Adverbio: tipoloxía e valores gramaticais. ▪ B3.9. Preposicións, conxuncións e interxeccións: tipoloxía 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.2. Recoñecer e identificar os trazos característicos das categorías gramaticais, e explicar os seus usos e valores nos textos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCL2B3.2.1. Identifica e explica os usos e os valores das categorías gramaticais, en relación coa intención comunicativa do emisor, coa tipoloxía textual seleccionada e con outros compoñentes da situación comunicativa (audiencia e contexto). ▪ LCL2B3.2.2. Selecciona o léxico e a terminoloxía adecuados en contextos comunicativos que esixen un uso formal e especializado da lingua, evitando o uso de coloquialismos, imprecisións ou expresións clixé. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Actividades de aula escritas recollidas no caderno ou entregadas en fichas específicas. ▪ Exercicios en controis e exames. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ A metade da puntuación máxima da actividade. ▪ Valoración numérica da actividade no control de avaliación: a superación do estándar será a metade da cualificación máxima. 	x	x	x	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL
				<ul style="list-style-type: none"> ▪ Actividades de aula escritas recollidas no caderno ou entregadas en fichas específicas. ▪ Exercicios en controis e exames. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ítems da rúbrica de comentario crítico. O mínimo será metade da puntuación máxima da rúbrica.. ▪ Valoración numérica da actividade no control de avaliación: a superación do estándar será a metade da cualificación máxima. 	x	x	x	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC

Lingua Castelá e Literatura II. 2º de bacharelato

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Instrumentos e procedementos de avaliación	Grao mínimo para superar a materia	Temporalización			CC
						1ª av	2ª av	3ª av.	
	e valores gramaticais.								
<ul style="list-style-type: none"> ▪ d ▪ e 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.10. Observación, reflexión e explicación do significado das palabras. Denotación e connotación. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.3. Identificar e explicar os niveis de significado das palabras ou expresións en función da intención comunicativa do discurso oral ou escrito en que aparecen. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCL2B3.3.1. Explica con propiedade o significado de palabras ou expresións, diferenciando o seu uso denotativo e connotativo, e relacionándoo coa intención comunicativa do emisor. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Actividades de aula escritas recollidas no caderno ou entregadas en fichas específicas. ▪ Exercicios en controis e exames. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Diferencia entre uso denotativo e connotativo. ▪ A metade da puntuación máxima da actividade. ▪ Valoración numérica da actividade no control de avaliación: a superación do estándar será a metade da cualificación máxima. 	x	x	x	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCL2B3.3.2. Recoñece, analiza e interpreta as relacións semánticas entre as palabras (sinonimia, antonimia, hiperonimia, polisemia e homonimia) como procedemento de 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Actividades de aula escritas recollidas no caderno ou entregadas en fichas específicas. ▪ Redacción de textos. ▪ Exercicios en controis e exames. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ A metade da puntuación máxima da actividade. ▪ Valoración numérica da actividade no control de avaliación: a superación do estándar será a metade da 	x	x	x	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL

Lingua Castelá e Literatura II. 2º de bacharelato

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Instrumentos e procedementos de avaliación	Grao mínimo para superar a materia	Temporalización			CC
						1ª av	2ª av	3ª av.	
			cohesión textual.		cualificación máxima.				
<ul style="list-style-type: none"> ▪ d ▪ e 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.11. Observación, reflexión e explicación das estruturas sintácticas simples e complexas. Conexións lóxicas e semánticas nos textos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.4. Observar, reflexionar e explicar as estruturas sintácticas dun texto, sinalando as conexións lóxicas e semánticas que se establecen entre elas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCL2B3.4.1. Recoñece as estruturas sintácticas e explica a relación funcional e de significado que establecen co verbo da oración principal, empregando a terminoloxía gramatical adecuada. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Actividades de aula escritas recollidas no caderno ou entregadas en fichas específicas. ▪ Exercicios en controis e exames. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ A metade da puntuación máxima da actividade. ▪ Valoración numérica da actividade no control de avaliación: a superación do estándar será a metade da cualificación máxima. 	x	x	x	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL
<ul style="list-style-type: none"> ▪ d ▪ e 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.11. Observación, reflexión e explicación das estruturas sintácticas simples e complexas. Conexións lóxicas e semánticas nos textos. ▪ B3.12. Observación, reflexión e explicación das formas de organización textual de textos procedentes de diferentes ámbitos. Intertextualidade. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.5. Aplicar os coñecementos sobre estruturas sintácticas dos enunciados para a realización, a autoavaliación e a mellora de textos orais e escritos, tomando conciencia da importancia do coñecemento gramatical para o uso correcto da lingua. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCL2B3.5.1. Enriquece os seus textos orais e escritos incorporando estruturas sintácticas variadas e aplicando os coñecementos adquiridos para a revisión e a mellora destes. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Resumos, esquemas e comentarios críticos de textos ou temas de Literatura en exercicios nos cadernos e nos controis. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rúbrica de comentario crítico. O mínimo será a metade da puntuación máxima da rúbrica. ▪ Valoración numérica da actividade no control de avaliación: a superación do estándar será a metade da cualificación máxima. 	x	x	x	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCL2B3.5.2. Aplica os coñecementos adquiridos sobre as estruturas sintácticas dos enunciados para a realización, autoavaliación e mellora dos propios textos orais e escritos, tomando conciencia da importancia do coñecemento gramatical 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Resumos, esquemas e comentarios críticos de textos ou temas de Literatura en exercicios nos cadernos e nos controis. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rúbrica de comentario crítico. ▪ Valoración numérica da actividade no control de avaliación: a superación do estándar será a metade da cualificación máxima. 	x	x	x	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSIE E

Lingua Castelá e Literatura II. 2º de bacharelato

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Instrumentos e procedementos de avaliación	Grao mínimo para superar a materia	Temporalización			CC
						1ª av	2ª av	3ª av.	
			para o uso correcto da lingua.						
<ul style="list-style-type: none"> ▪ d ▪ e ▪ m 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.13. Identificación e uso dos recursos expresivos que marcan a obxectividade e a subxectividade. ▪ B3.14. Observación, reflexión e explicación da deixé temporal, espacial e persoal. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.6. Aplicar os coñecementos sobre o funcionamento da lingua á comprensión, á análise e ao comentario de textos de distinto tipo procedentes dos ámbitos educativo, xornalístico, profesional e empresarial, relacionando os usos lingüísticos (marcas de obxectividade e subxectividade; referencias deícticas temporais, espaciais e persoais, e procedementos de cita) coa intención comunicativa do emisor e o resto dos elementos da situación comunicativa. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCL2B3.6.1. Recoñece, analiza e explica as características lingüísticas e os recursos expresivos de textos procedentes dos ámbitos educativo, xornalístico, profesional e empresarial, relacionando os usos lingüísticos coa intención comunicativa do emisor e o resto dos elementos da situación comunicativa, e utilizando a análise para afondar na comprensión do texto. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Resumos, esquemas e comentarios críticos de textos ou temas de Literatura en exercicios nos cadernos e nos controis. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ A metade da puntuación máxima da actividade. ▪ Valoración numérica da actividade no control de avaliación: a superación do estándar será a metade da cualificación máxima. 	x	x	x	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCL2B3.6.2. Aplica os coñecementos sobre o funcionamento da lingua á comprensión, á análise e ao comentario de textos de distinto tipo procedentes dos ámbitos educativo, xornalístico, profesional e empresarial, relacionando os usos lingüísticos (marcas de obxectividade e subxectividade; referencias deícticas temporais, 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Resumos, esquemas e comentarios críticos de textos ou temas de Literatura en exercicios nos cadernos e nos controis. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ A metade da puntuación máxima da actividade. ▪ Valoración numérica da actividade no control de avaliación: a superación do estándar será a metade da cualificación máxima. 	x	x	x	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSIE E

Lingua Castelá e Literatura II. 2º de bacharelato

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Instrumentos e procedementos de avaliación	Grao mínimo para superar a materia	Temporalización			CC
						1ª av	2ª av	3ª av.	
			espaciais e persoais, e procedementos de cita) coa intención comunicativa do emisor e o resto dos elementos da situación comunicativa.						
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCL2B3.6.3. Recoñece e explica os procedementos de inclusión do emisor e do receptor no texto. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Resumos, esquemas e comentarios críticos de textos ou temas de Literatura en exercicios nos cadernos e nos controis. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Observación directa. ▪ Valoración numérica da actividade no control de avaliación: a superación do estándar será a metade da cualificación máxima. 	x	x	x	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCL2B3.6.4. Recoñece e explica as referencias deícticas, temporais, espaciais e persoais nos textos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Actividades de aula escritas recollidas no caderno ou entregadas en fichas específicas. ▪ Exercicios en controis e exames. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Observación directa. ▪ Valoración numérica da actividade no control de avaliación: a superación do estándar será a metade da cualificación máxima. 	x	x	x	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCL2B3.6.5. Recoñece, explica e utiliza os procedementos de cita. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Actividades de aula escritas recollidas no caderno ou entregadas en fichas específicas. ▪ Exercicios en controis e exames. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Observación directa. ▪ Valoración numérica da actividade no control de avaliación: a superación do estándar será a metade da cualificación máxima. 	x	x	x	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCL2B3.6.6. Revisa textos escritos propios e alleos, 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Resumos, esquemas e comentarios críticos de textos ou temas de 	Rúbrica de comentario crítico. O mínimo será a metade da	x	x	x	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA

Lingua Castelá e Literatura II. 2º de bacharelato

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Instrumentos e procedementos de avaliación	Grao mínimo para superar a materia	Temporalización			CC
						1ª av	2ª av	3ª av.	
			recoñecendo e explicando as súas incorreccións (concordancias, réxime verbal, ambigüidades sintácticas, coloquialismos, etc.), con criterios gramaticais e terminoloxía apropiada, co obxecto de mellorar a expresión escrita e avanzar na aprendizaxe autónoma.	Literatura en exercicios nos cadernos e nos controis.	puntuación máxima da rúbrica. ▪ Valoración numérica da actividade no control de avaliación: a superación do estándar será a metade da cualificación máxima.				
▪ e	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.12. Observación, reflexión e explicación das formas de organización textual de textos procedentes de diferentes ámbitos. Intertextualidade. ▪ B3.13. Identificación e uso dos recursos expresivos que marcan a obxectividade e a subxectividade. ▪ B3.14. Observación, reflexión e explicación da deíxe temporal, espacial e persoal. 	▪ B3.7. Explicar a forma de organización interna dos textos expositivos e argumentativos.	▪ LCL2B3.7.1. Recoñece, explica e utiliza en textos propios e alleos as formas de estruturar os textos expositivos e argumentativos.	▪ Resumos, esquemas e comentarios críticos de textos ou temas de Literatura en exercicios nos cadernos e nos controis.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rúbrica de comentario crítico. O mínimo será a metade da puntuación máxima da rúbrica. ▪ Valoración numérica da actividade no control de avaliación: a superación do estándar será a metade da cualificación máxima. 	x	x	x	▪ CCL
▪ b ▪ d	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.12. Observación, reflexión e explicación das formas de 	▪ B3.8. Reflexionar sobre a relación entre os procesos de produción e recepción	▪ LCL2B3.8.1. Expresa as súas experiencias de lectura de obras de diferente tipo,	▪ Resumos, esquemas e comentarios críticos de textos ou temas de Literatura en exercicios nos	▪ Observación directa.	x	x	x	▪ CCL

Lingua Castelá e Literatura II. 2º de bacharelato

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Instrumentos e procedementos de avaliación	Grao mínimo para superar a materia	Temporalización			CC
						1ª av	2ª av	3ª av.	
▪ e	organización textual de textos procedentes de diferentes ámbitos. Intertextualidade.	dun texto, recoñecendo a importancia que para a súa comprensión teñen os coñecementos previos que se posúen a partir de lecturas anteriores que se relacionan con el.	xénero, etc., e as súas experiencias persoais en relación co novo texto, para chegar a unha mellor comprensión e interpretación deste.	cadernos e nos controis.	▪ Valoración numérica da actividade no control de avaliación: a superación do estándar será a metade da cualificación máxima.				
▪ a ▪ e ▪ h	▪ B3.15. Coñecemento e explicación do español actual. O español na rede. Situación do español no mundo. O español de América.	▪ B3.9. Coñecer a situación do español no mundo, as súas orixes históricas e os seus trazos característicos, e valor as súas variantes.	▪ LCL2B3.9.1. Coñece a situación actual da lingua española no mundo diferenciando os usos específicos da lingua no ámbito dixital.	▪ Actividades de aula escritas recollidas no caderno ou entregadas en fichas específicas. ▪ Exercicios en controis e exames.	▪ Coñece a situación da lingua española e diferenza os seus usos. ▪ Rexistro das actividades no caderno da profesora como entregada e ben feita. ▪ Valoración numérica da actividade no control de avaliación: a superación do estándar será a metade da cualificación máxima.	.	x		▪ CSC
			▪ LCL2B3.9.2. Coñece as orixes históricas do español en América e as súas principais áreas xeográficas, recoñecendo nun texto oral ou escrito algúns dos trazos característicos e valorando as súas variantes.	▪ Actividades de aula escritas recollidas no caderno ou entregadas en fichas específicas. ▪ Exercicios en controis e exames.	▪ Coñece a orixe histórica do español. ▪ Rexistro das actividades no caderno da profesora como entregada e ben feita. ▪ Valoración numérica da actividade no control de avaliación: a superación do estándar será a metade da cualificación máxima.	x	x	x	▪ CSC

Lingua Castelá e Literatura II. 2º de bacharelato

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Instrumentos e procedementos de avaliación	Grao mínimo para superar a materia	Temporalización			CC
						1ª av	2ª av	3ª av.	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ i ▪ l 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.16. Participación en proxectos (elaboración de materiais multimedia, folletos, carteis, recensións sobre libros e películas, etc.) nos que se utilicen varias linguas, tanto curriculares como outras presentes no centro docente, e relacionados cos elementos transversais, evitando estereotipos lingüísticos ou culturais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.10. Participar en proxectos (elaboración de materiais multimedia, folletos, carteis, recensións sobre libros e películas, etc.) nos que se utilicen varias linguas, tanto curriculares como outras presentes no centro docente, e relacionados cos elementos transversais, evitando estereotipos lingüísticos ou culturais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCL2B3.10.1. Participa en proxectos (elaboración de materiais multimedia, folletos, carteis, recensións sobre libros e películas, obras de teatro, etc.) nos que se utilizan varias linguas e relacionados cos elementos transversais, evita estereotipos lingüísticos ou culturais, e valora as competencias que posúe como persoa plurilingüe. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Posibles actividades de aula en diversos soportes realizadas na Biblioteca do centro e coa colaboración do equipo de Biblioteca. ▪ Saídas a actividades complementarias. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Participa en proxectos pluriilingüísticos. ▪ Observación directa. ▪ Rexistro das actividades no caderno da profesora como entregada e ben feita. 		x		<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA
<ul style="list-style-type: none"> ▪ g ▪ h 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.17. Identificación e progresiva utilización dos coñecementos sobre as linguas para desenvolver unha competencia comunicativa integrada. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.11. Reflexionar sobre o sistema e as normas de uso das linguas, mediante a comparación e a transformación de textos, enunciados e palabras, e utilizar estes coñecementos para solucionar problemas de comprensión e para a produción de textos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCL2B3.11.1. Utiliza os coñecementos lingüísticos de ámbito contextual, textual, oracional e da palabra desenvolvidos no curso nunha das linguas, para mellorar a comprensión e a produción dos textos traballados en calquera das outras. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Actividades comparativas de linguas castelá, galega, francesa e inglesa recollidas no caderno ou entregadas en fichas específicas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Comprende e diferenza. ▪ Rexistro das actividades no caderno da profesora como entregada e ben feita. 	x	x	x	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA
Bloque 4. Educación literaria									
<ul style="list-style-type: none"> ▪ d ▪ h 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.1. Estudo cronolóxico das obras 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.1. Coñecer os aspectos temáticos e 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCL2B4.1.1. Desenvolve por escrito con coherencia e 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Actividades de aula escritas recollidas no caderno ou entregadas 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ A metade da puntuación máxima da actividade. 	x	x	x	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCE C

Lingua Castelá e Literatura II. 2º de bacharelato

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Instrumentos e procedementos de avaliación	Grao mínimo para superar a materia	Temporalización			CC
						1ª av	2ª av	3ª av.	
▪ i	máis representativas da literatura en español do século XX ata os nosos días.	formais dos principais movementos literarios do século XX ata os nosos días, así como os autores e obras máis significativos.	corrección as características temáticas e formais dos principais movementos do século XX ata os nosos días, mencionando os autores e obras máis representativas.	en fichas específicas. ▪ Exercicios en controis e exames.	▪ Valoración numérica da actividade no control de avaliación: a superación do estándar será a metade da cualificación máxima.				
▪ d ▪ h ▪ i ▪ c	▪ B4.2. Análise de fragmentos ou obras significativas do século XX ata os nosos días.	▪ B4.2. Ler e analizar textos literarios representativos da historia da literatura do século XX ata os nosos días, identificando as características temáticas e formais, en relación co contexto, o movemento, o xénero ao que pertence e a obra do/da autor/a, e constatando a evolución histórica de temas e formas.	▪ LCL2B4.2.1. Analiza fragmentos literarios ou, de ser o caso, de obras completas do século XX ata os nosos días, relacionando o contido e as formas de expresión coa traxectoria e o estilo do/da seu/súa autor/a, o seu xénero e o movemento literario ao que pertence. ▪ LCL2B4.2.2. Compara textos de diferentes épocas, e describe a evolución de temas e formas.	▪ Actividades de aula escritas recollidas no caderno ou entregadas en fichas específicas. ▪ Exercicios en controis e exames.	▪ Observación directa ▪ A metade da puntuación máxima da actividade. ▪ Valoración numérica da actividade no control de avaliación: a superación do estándar será a metade da cualificación máxima.	x	x	x	▪ CCE C
▪ d ▪ h ▪ i ▪ m	▪ B4.3. Interpretación crítica de fragmentos ou obras significativas do século XX ata os nosos días. Reflexión e	▪ B4.3. Interpretar de xeito crítico fragmentos ou obras da literatura do século XX ata os nosos días, recoñecendo as	▪ LCL2B4.3.1. Interpreta de xeito crítico fragmentos ou obras completas significativas da literatura do século XX ata os nosos	▪ Resumos, esquemas e comentarios críticos de textos ou temas de Literatura en exercicios nos cadernos e nos controis.	▪ A metade da puntuación máxima da actividade. ▪ Valoración numérica da	x	x	x	▪ CSC

Lingua Castelá e Literatura II. 2º de bacharelato

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Instrumentos e procedementos de avaliación	Grao mínimo para superar a materia	Temporalización			CC
						1ª av	2ª av	3ª av.	
	superación de estereotipos de xénero, clase, crenzas, etc.	ideas que manifestan a relación da obra co seu contexto histórico, artístico e cultural.	días, recoñecendo as ideas que manifestan a relación da obra co seu contexto histórico, artístico e cultural.		actividade no control de avaliación: a superación do estándar será a metade da cualificación máxima.				
g	B4.4. Planificación e elaboración de traballos educativos escritos ou presentacións sobre temas, obras ou autores/as da literatura do século XX ata os nosos días.	B4.4. Desenvolver por escrito un tema da historia da literatura do século XX ata os nosos días, expondo as ideas con rigor, claridade e coherencia, e achegando unha visión persoal.	LCL2B4.4.1. Desenvolve por escrito un tema da historia da literatura do século XX ata os nosos días, expondo as ideas con rigor, claridade, coherencia e corrección, e achegando unha visión persoal.	Resumos, esquemas e comentarios críticos de textos ou temas de Literatura en exercicios nos cadernos e nos controis.	A metade da puntuación máxima da actividade. Valoración numérica da actividade no control de avaliación: a superación do estándar será a metade da cualificación máxima.	x	x	x	CCL
g	B4.4. Planificación e elaboración de traballos educativos escritos ou presentacións sobre temas, obras ou autores da literatura do século XX ata os nosos días.	B4.5. Elaborar un traballo de carácter educativo en soporte impreso ou dixital sobre un tema do currículo de literatura consultando fontes diversas, adoptando un punto de vista crítico e persoal, e utilizando as tecnoloxías da información.	LCL2B4.5.1. Le textos informativos en papel ou en formato dixital sobre un tema do currículo de literatura do século XX ata os nosos días, extraendo a información relevante para ampliar coñecementos sobre o tema.	Resumos, esquemas e comentarios críticos de textos ou temas de Literatura en exercicios nos cadernos e nos controis. Actividades en controis e exames.	Observación directa. A metade da puntuación máxima da actividade. Valoración numérica da actividade no control de avaliación: a superación do estándar será a metade da cualificación máxima.	x	x	x	CAA

5. METODOLOXÍA.

Esta metodoloxía servirá para todos os cursos dos estudos secundarios, sempre tendo en conta os diferentes niveis aos que nos enfrentamos.

a) Fundamentos.

O desenvolvemento da competencia comunicativa nos seus diferentes aspectos (expresivo, interpretativo, creativo, conceptual, lóxico, pragmático, etc.) constitúe o principal obxectivo das materias da área lingüística e particularmente da materia de Lingua castelá e literatura. A este feito hai que engadir a dupla dimensión práctica-teórica da reflexión sobre a lingua (estudo do sistema e praxe lingüística no uso inmediato en moi deferentes funcións pragmáticas: solicitar, denegar, confirmar, argumentar, debater, aceptar, etc.) e a importantísima dimensión cultural e literaria do idioma cos seus aspectos colindantes: a lectura e a hermenéutica do texto con finalidade estética, a capacidade crítica, a educación da sensibilidade e das emocións e, inclusive, o desenvolvemento, dentro do posible, das habilidades e talentos creativos que no ámbito da expresión literario poida posuir o adolescente. A todos estes aspectos debe, pois, acomodarse o traballo do alumno e o do profesor. Adoitar unha metodoloxía didáctica axeitada e coherente que abranca esta finalidade última da ensinanza da lingua amósase como fundamental dentro da tarefa académica.

Desde este punto de partida, a ensinanza da lingua deberá permitir unha combinación axeitada entre o traballo teórico, necesariamente limitado (explicacións, aclaracións de conceptos...) e o traballo práctico ou destinado á adquisición do dominio práctico do idioma tanto na vertente oral como na escrita (redaccións, exposicións, representacións, debates, análises, actividades gramaticais e literarias, creación artística, etc.). Engádase a iso a urxencia, dentro dun mundo en vertixinoso desenvolvemento tecnolóxico, coa que esta dimensión práctica no traballo diario co idioma (mellor, cos idiomas, dentro do natural polilingüismo no que se move o sistema educativo) esixe o tratamento transversal das novas tecnoloxías da información e da computación.

En resumo, a metodoloxía que se utilizará terá que ter en conta os seguintes aspectos:

- Deberá combinar a exposición clara, sinxela e razoada con actividades prácticas dos diferentes contidos da materia.
- Deberá atender aos diferentes aspectos da competencia lingüística: a reflexión gramatical, por suposto, pero tamén a práctica escrita e oral, as distintas tipoloxías discursivas, o carácter práctico do *falar* e interactuar con adecuación a diversos fins ou funcións pragmáticas... (CCL)
- Deberá afondar no carácter propedéutico e heurístico da comunicación, proporcionando aos alumnos medios para evolucionar por sí mesmos tanto no ámbito estritamente académico coma no persoal e social (CAA, CSC).
- Deberá atender non só á adquisición de conceptos e contidos senón a unha comprensión integral do fenómeno lingüístico e da comunicación nos seus aspectos persoais (indagar sobre un mesmo,

coñecer os propios pensamentos e opinións, expresar as emocións e canalizalas lingüísticamente, actuar coñecendo as implicacións fisiolóxicas e proxémicas do acto comunicativo) e sociais (interactuar, debater, comentar, chegar a acordos, pero tamén comprender, empatizar, consensuar...) (CSC).

- Deberá integrar, na medida do posible, as modernas tecnoloxías da información como un instrumento máis da aprendizaxe comunicativa, tendo en conta o seu carácter ancilar. Non se trata de rodearnos de tecnoloxía porque sí, se non cunha intención concreta: mellorar o coñecemento práctico do idioma por parte dos alumnos (CAA, CD, CSIEE).
- Deberá combinar o traballo individual co traballo grupal artellando o que de persoal ten a creación idiomática co seu aspecto social (CSC).

b) Práctica.

Óptase, polo tanto, por unha metodoloxía activa, destinada a unha aprendizaxe práctica, significativa e funcional, que aproveite o dinamismo, os intereses dos xóvenes e os seus coñecemento previos nunha formación comunicativa o máis integradora que sexa posible. Con vías a este obxectivo, e xa nun nivel máis práctico, a metodoloxía didáctica no tratamento da lingua implicará:

A. Integrar de maneira axeitada o tratamento teórico e conceptual coa reflexión deductiva e inductiva por parte do alumnos. A actividade académica irá, deste xeito, enfocada á espertar a capacidade do estudante de elaborar as súas propias reflexións e conclusións (CCL, CAA).

B. Fundamental aspecto metodolóxico será o traballo con textos de diversas procedencias (xornalísticos, literarios, teóricos, publicitarios, cinematográficos, radiofónicos). O tratamento de textos implica, como é fácil supoñer, a meirande parte dos contidos da materia: reflexión crítica, comentario, extracción de información, tratamento de información, contraste de datos, interpretación de gráficos e sistemas, etc. A comprensión integral dos textos é, probablemente, a máis importante labor dentro de calqueira materia lingüística (CAA, CCL, CMCT, CSIEE).

C. As actividades didácticas traballadas na aula serán variadas e traballarán moi diferentes aspectos, atendendo á diversidade de intereses, de motivacións e de coñecementos dos distintos alumnos. Neste sentido, poderáanse ter en conta as seguintes:

- *actividades de detección de coñecementos previos:* comentario de imaxes, lectura de textos, visionado de vídeos, minidebates...
- *actividades de lectura e interpretación:* xa sinaladas como fundamentais no punto B. Dentro deste tipo de actividades hai que subliñar a natural importancia do libro de texto e das obras de lectura literaria coas que se traballará na aula, dentro do ámbito do plan lector do centro (CCL).

- *actividades de creación:* redacción, produción de textos orais e escritos, dacordo co estudo das diversas tipoloxías textuais (CSIEE, CAA).
- *actividades de investigación:* dadas as necesidades de tempo e de espazo (aulas de informática, uso da biblioteca) serán necesariamente limitadas a un proxecto por curso. Estas actividades incentivan a autonomía e a reflexión e contribúen a acostumar ao alumno a traballar con moi distintas fontes de información, fomentando asimesmo a interdisciplinariedade. (CAA, CMCT, CSC, CD).
- *actividades de traballo e exposición:* elaboración de murais informativos, proxeccións, presentacións en *power point*). Os traballos de aula poden e deben ter unha certa notoriedade pública unha vez realizados. A exposición pública e a explicación das producións individuais ou colectivas do alumnado forman parte moi necesaria da súa avaliación. Non se trata só de traballar senon tamén de submeter a crítica por todos os demais compañeiros o traballo realizado (CAA, CSIEE).
- *actividades de dramatización:* lectura pública de textos, recitación poética, representación dramatizada de escenas teatrais, representacións públicas no salón de actos do centro (colaboración nas posibles e diversas celebracións do centro). A colaboración do departamento nas actividades e conmemoracións que afectan a todo o centro é habitual (día do libro, día da muller, todos os santos, nadal, día da paz...) (CCL, CSC).
- *actividades de avaliación* (controis e probas obxectivas orais e escritas).
- *actividades de reforzo.* Para os alumnos que presenten dificultades no seu desenvolvemento académico.

Atendendo á situación especial deste curso, non se realizarán traballos en pequeno grupo para evitar os contactos estreitos entre o alumnado, priorizando o traballo en gran grupo dentro da aula (actividades e intercambios entre toda a clase) e o traballo individual.

6. MATERIAIS E RECURSOS POR CURSOS.

1º DE BACHARELATO	
Empregarase como material fundamental as presentacións e fotocopias facilitados pola profesora a través da aula virtual, do correo electrónico ou entregadas na aula ou na conxersería do centro.	
Materiais complementarios:	Posibles fichas complementarias para reforzar ou ampliar información.
Libros de lectura:	1ª Aval.: A escoller entre:

	<ul style="list-style-type: none"> - <i>Poema de Mio Cid</i>. - <i>La Celestina</i>, FERNANDO DE ROJAS (a adaptación teatral de Luis García Montero, ed. Tusquets).
	<p>2ª Aval.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>El Lazarillo</i> ou 2 das novelas exemplares de Cervantes.
	<p>3ª Aval.: a escoller entre:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Don Juan Tenorio</i>, JOSÉ ZORRILLA. - <i>Leyendas</i>, BÉCQUER (selección). - <i>Artículos</i>, MARIANO J. DE LARRA (selección). - <i>Trafalgar</i>, BENITO PÉREZ GALDÓS.
	<p>Ao tratarse de obras clásicas, non se establece ningunha edición obrigatoria, pero a profesora supervisará a elección do alumnado, desbotando aquelas edicións que non cumbran coa calidade precisa. A selección de <i>Leyendas</i> e de <i>Artículos</i> será facilitada pola profesora ao alumnado que opte por esas lecturas.</p>

2º DE BACHARELATO	
Libro de texto:	Manual de teoría e práctica ofrecido pola docente.
Materiais complementarios:	<p>Posibles fichas complementarias entregadas pola docente para reforzar ou ampliar información.</p> <p>Diccionario de Lingua Castelá.</p> <p>Diferentes páxinas web.</p>
Libros de lectura:	<p>1ª Aval.: <i>El Romancero gitano</i>, Federico García Lorca.</p> <p>Preferiblemente a edición de Cátedra.</p>
	<p>2ª Aval.:</p> <p><i>La Fundación</i>, Antonio Buero Vallejo.</p> <p>Preferiblemente a edición de Austral.</p>
	<p><i>Crónica de una muerte anunciada</i>, Gabriel García Márquez.</p>
	<p>3ª Aval.: <i>El lector de Julio Verne, Episodios de una guerra interminable</i>, Almudena Grandes.</p>

7. CRITERIOS SOBRE A AVALIACIÓN, A CUALIFICACIÓN E A PROMOCIÓN DO ALUMNADO.

7.1. Procedementos de avaliación.

A avaliación é un proceso que se basea na observación sistemática da evolución do alumnado. Combina, polo tanto, moi diversos aspectos da práctica educativa: o crecemento intelectual, o academento de conceptos, o progresivo dominio dos recursos idiomáticos, o desenvolvemento persoal e social, o afondamento nunha visión do mundo propia e fundamentada, etc.

7.1.1. 1º de BACHARELATO.

No proceso de avaliación empregaranse diversos instrumentos, co fin de obter unha panorámica o máis ampla posible sobre o desenvolvemento das competencias do alumnado. Entre estes instrumentos están:

- Probas escritas sobre as lecturas e sobre os contidos incluídos en cada avaliación.
- As rúbricas recollidas ao final deste epígrafe e que se empregarán para avaliar producións orais e escritas e comprensión oral do alumnado, así como aspectos relacionados co tratamento da información, auto e coavaliación, etc.
- Observación directa.
- Traballos escritos realizados polo alumnado ao longo do curso e recollidos pola profesora.

Na táboa de elementos interrelacionados especificase, en relación con cada estándar de aprendizaxe, os instrumentos e métodos de avaliación empregados.

O grao mínimo de consecución de cada estándar está recollido nas táboas de elementos interrelacionados.

As porcentaxes a partir das que se obterá **a cualificación de cada avaliación** son as seguintes:

- Probas escritas: 70%.
- Proba de lectura: 10%.
- Traballos entregados polo alumnado: 10%.
- Traballo diario e participación na aula: 3%
- Intervencións orais: 7%.

Na 1ª avaliación, na porcentaxe de traballo diario e participación na aula, teranse en conta as rúbricas 2 e 4 da presente programación (facendo media entre as dúas). Na 2ª e 3ª avaliación, empregarase a rúbrica 4.

A cualificación final de xuño será a media das tres avaliacións.

Cando un alumno ou alumna non acada unha valoración igual ou por riba de 5 nunha das avaliacións, terá a posibilidade de realizar unha recuperación da mesma ao comezo da avaliación seguinte, no caso de 1ª e 2ª

avaliación, ou ao final da mesma, no caso da 3ª avaliación. A recuperación farase dos aspectos avaliados negativamente na avaliación anterior, podendo ser só das lecturas, das probas escritas, das intervencións orais ou dos traballos escritos entregados, non sendo posible modificar a nota do traballo diario e participación na aula acadado en cada avaliación, e se respetará a porcentaxe de cada elemento na nota final.

De non acadar unha avaliación positiva na convocatoria ordinaria, o alumnado ten a posibilidade de presentarse a unha proba escrita na convocatoria extraordinaria de setembro, proba que suporá o 100% da nota.

Debe terse en conta que na avaliación dunha materia como Lingua Castelá existen elementos como a corrección e a expresión que son en si mesmos esenciais, non só por ser básicos na cualificación da materia en si (véase estándar LCL1B2.4.3; LCL1B3.1.1), senón tamén por ser esta materia fundamento no avance do alumnado na aprendizaxe de calquera outra disciplina, sexa esta da índole que sexa. A boa expresión lingüística, o dominio dos rexistros e posibilidades expresivas dunha lingua coa claridade necesaria constitúen a trabe capital de calquer saber humano. Por iso, precisamente, serán considerados indispensables na avaliación da materia.

Nas probas escritas **detraeranse as seguintes cantidades por erros ortográficos, de presentación, expresión ou adecuación:**

- ata un máximo de 2 puntos por erros ortográficos: 0,2 puntos por cada falta de ortografía diferentes que non teñan relación cos acentos e 0,2 puntos por cada tres faltas de acentuación diferentes.
- Ademais, descontarase ata un máximo de 1 punto por erros de expresión e presentación (marxes, parágrafos,...).

Estas indicacións sobre deducións nas calificacións de probas escritas poderán ser, en todo caso, modificadas pola profesora (en ningún caso ampliando os límites impostos).

O feito de coller a un alumno ou alumna con calquera mecanismo que implique unha realización fraudulenta da proba (copiar a través de dispositivos electrónicos ou de calquera tipo) suporá a calificación directa da proba cun 0. Do mesmo modo, a asistencia ás probas ten carácter obrigatorio a non ser que se xustifique con documentación oficial.

De seguido, adxúntanse as rúbricas mencionadas con anterioridade:

RÚBRICA 1: EXPRESIÓN ORAL.

(A rúbrica está valorada sobre 10. Deberase adecuar esta nota á porcentaxe que lle corresponde nos criterios de calificación da avaliación: 0'7 da intervención oral).

Puntuación Ítems	0 puntos	0'25 puntos	0'5 puntos	0'75 puntos	1 puntos
1. Fluidez.	No realiza la tarea	Hay continuas pausas inadecuadas o titubeos.	Hay más de cuatro pausas inadecuadas o titubeos.	Hay entre 2 y 4 pausas inadecuadas o titubeos.	El texto presenta pausas adecuadas, sin titubeos.
2. Velocidad y pronunciación.	No realiza la tarea	Habla demasiado rápido o demasiado lento y se le entiende difícilmente.	Habla demasiado rápido o demasiado lento, pero no presenta problemas para ser entendido. Presenta más de cuatro errores de pronunciación.	La velocidad es inadecuada en algún fragmento del discurso, pero no presenta problemas para ser entendido. Presenta entre dos y cuatro errores de pronunciación.	Velocidad y pronunciación adecuadas.
3. Entonación.	No realiza la tarea	La entonación es monocorde durante todo el discurso.	La entonación es monocorde en las oraciones enunciativas, pero marca adecuadamente las interrogativas o exclamativas.	Presenta una entonación adaptada a aquello que está diciendo durante la mayor parte del discurso, con uno o dos errores de entonación.	La entonación es variada, adaptada a aquello que está diciendo, marca adecuadamente las interrogaciones, exclamaciones y las pausas, con subidas o bajadas de tono.
4. Lenguaje no verbal.	No realiza la tarea	La postura corporal es inadecuada en la mayor parte del discurso (manos en los bolsillos, apoyo en la pared, bailoteo incontrolado...).	La postura corporal es adecuada, pero permanece estático durante todo el discurso.	La postura corporal es adecuada pero solo emplea el cuerpo para apoyar su discurso en dos ocasiones o menos.	Postura corporal adecuada durante toda la intervención, con utilización correcta del cuerpo para apoyar el discurso.
5. Relación con el auditorio.	No realiza la tarea	No mira al auditorio.	Mira en pocas ocasiones al auditorio o solo mira un punto fijo.	Mira al auditorio, pero fundamentalmente a la profesora.	Mira al auditorio, pasando su vista por todos.
6. Coherencia.	No realiza la tarea	El texto presenta una incoherencia y está desordenado.	El texto presenta un orden adecuado, pero hay una incoherencia.	El texto presenta un orden adecuado, pero le falta una de las partes propias de la estructura del tipo textual. No hay incoherencias.	El texto presenta una estructura ordenada y completa, sin incoherencias.
7. Cohesión.	No realiza la tarea	Conectores escasos o repetitivos. Hay más de dos conectores mal empleados.	Los conectores son repetitivos. Hay dos conectores mal empleados.	Los conectores son escasos, pero no repetitivos. Solo hay un conector mal empleado.	Los conectores están bien empleados, son variados y usa todos los necesarios.
8. Adecuación.	No realiza la tarea	El texto presenta coloquialismos y vulgarismos. O presenta excesivos coloquialismos.	El texto no presenta vulgarismos, pero sí entre dos y cuatro coloquialismos.	El texto presenta entre uno o dos coloquialismos.	El texto es adecuado en todo momento a la situación formal de lengua.
9. Léxico.	No realiza la tarea	El texto presenta un vocabulario pobre o repetitivo, con palabras de significado amplio.	El texto presenta un vocabulario repetitivo en alguna ocasión, pero prescinde de palabras baúl.	El vocabulario es repetitivo en alguna ocasión, pero emplea lenguaje específico.	El vocabulario es variado, sin palabras baúl y con un uso adecuado de tecnicismos o lenguaje específico.
10. Co y autoevaluación	No realiza la tarea	No realiza una de las dos tareas.	Realiza las dos tareas, pero no hay propuestas de mejora en las mismas.	Realiza las dos tareas, pero solo hay propuestas de mejora en una de ellas.	Realiza las dos tareas, con propuestas de mejora en ambas.

RÚBRICA 2: COMPRENSIÓN ORAL (1ª AVALIACIÓN).

(A rúbrica está valorada sobre 3. Deberase adecuar esta nota á porcentaxe que lle corresponde nos criterios de calificación da avaliación: 3% facendo media coa rúbrica 5).

Puntuación Ítems	0 puntos	0'25 puntos	0'5 puntos	0'75 puntos	1 puntos
1. Tema y síntesis del texto.	No logra realizar el resumen ni enunciar adecuadamente el tema del texto oral.	Identifica el tema general, pero no concreta y realiza un resumen, pero incorpora alguna información errónea o cifras o ejemplos.	Enuncia el tema adecuadamente pero realiza un resumen con alguna idea secundaria o copia en algún momento el texto original.	Enuncia adecuadamente el tema y realiza un resumen en el que recoge las ideas principales del texto con sus propias palabras, pero no refleja la correcta conexión entre ellas.	Enuncia adecuadamente el tema y realiza un resumen del texto coherente, cohesionado y en el que se recoge la información fundamental.
2. Estructura del texto.	No identifica la estructura del texto.	Identifica parte de la estructura del texto, pero no jerarquiza las ideas adecuadamente.	Identifica la estructura del texto y las ideas principales, pero se equivoca al jerarquizar las ideas secundarias.	Identificas ideas principales y secundarias, pero comete entre uno y dos errores al jerarquizar las ideas secundarias.	Realiza un esquema correcto que refleja las ideas principales y secundarias del texto, perfectamente jerarquizadas.
3. Análisis de elementos verbales y no verbales.	No logra emitir una opinión sobre el uso de elementos verbales y no verbales en el texto.	Analiza únicamente los elementos verbales o únicamente los no verbales.	Identifica elementos verbales y no verbales, pero no reflexiona sobre su uso.	Identifica elementos verbales y no verbales y reflexiona sobre su uso, pero con conclusiones erróneas.	Analiza coherentemente los elementos verbales y no verbales del texto oral.

RÚBRICA 3: EXPRESIÓN ESCRITA CREACIÓN PROPIA

(A rúbrica está valorada sobre 10. Deberase adecuar a nota á porcentaxe que lle corresponde nos criterios de calificación da avaliación).

Puntuación Ítems	0 puntos	0'25 puntos	0'5 puntos	0'75 puntos	1 punto
1. Esquema.	No realiza esquemas previos.	Realiza un esquema claramente escaso o incoherente.	Realiza un esquema escaso, pero coherente que no modifica.	Realiza un esquema que resulta escaso y lo mejora.	Realiza un esquema coherente y completo que modifica las veces necesarias.
2. Borradores.	No realiza borradores. El texto es plagiado o excesivamente escaso para ser puntuado.	Realiza un único borrador y los cambios en el texto final no introducen las mejoras necesarias.	Realiza un único borrador pero introduce mejoras sustanciales en el texto final.	Realiza más de un borrador pero los cambios no logran subsanar todos los errores en el texto final.	Realiza más de un borrador y las mejoras suponen la creación de un texto sin errores.
3. Presentación.	No hace la tarea, el texto es plagiado o demasiado breve.	El texto no respeta los márgenes y el interlineado no es el adecuado ou presenta tachones o manchas. El texto es presentado en hoja de libreta o de carpe.	El texto no respeta los márgenes o el interlineado adecuado, pero no presenta tachones ni manchas.	El texto no respeta alguno de los márgenes, pero el interlineado es adecuado y no presenta tachones ni manchas.	El texto cumple con todos los requisitos de las presentaciones de textos escritos.
4. Corrección ortográfica.	Presenta más de 10 faltas o más de 15 tildes o 5 o máis errores de puntuación. No hace la tarea, el texto es plagiado o demasiado breve. No presenta las fuentes	Presenta entre 5 y 10 faltas ortográficas o entre 10 y 15 tildes o 4 errores de puntuación.	Presenta entre 1 y 5 faltas ortográficas o entre 5 y 10 tildes y 3 errores de puntuación.	No presenta faltas ortográficas y solo entre 1 y 6 tildes o 2 errores de puntuación.	No presenta faltas ortográficas y únicamente 1 o 2 tildes y un error o menos de puntuación.
5. Tipo textual.	No hace la tarea, el texto es plagiado o demasiado breve. No presenta las fuentes	No respeta el tipo textual solicitado o faltan 2 de las partes del tipo textual.	El texto es del tipo textual solicitado y presenta las partes propias del mismo, pero alguna no cumple los requisitos.	El texto es del tipo solicitado, pero falla alguna de las partes propias del tipo textual.	El texto cumple todas las características del tipo textual solicitado.
6. Coherencia.	No hace la tarea, el texto es plagiado o demasiado breve. No presenta las fuentes	El texto presenta más de 2 incoherencias o está desordenado.	El texto presenta un orden adecuado, pero hay 2 incoherencias.	El texto presenta un orden adecuado y solo hay una incoherencia.	El texto presenta una estructura completa y ordeada y sin incoherencias.
7. Adecuación.	No hace la tarea, el texto es plagiado o demasiado breve. No presenta las fuentes	El texto presenta coloquialismos y vulgarismos.	El texto no presenta vulgarismos, pero sí entre 2 y 4 coloquialismos.	El texto presenta entre uno o dos coloquialismos.	El texto es adecuado en todo momento a la situación formal de lengua.
8. Cohesión.	No hace la tarea, el texto es plagiado o demasiado breve. No presenta las fuentes	Conectores escasos o repetitivos. Hay más de 2 conectores mal empleados.	Los conectores son repetitivos. Hay 2 conectores mal empleados.	Los conectores son escasos, pero no repetitivos. Solo hay un conector mal empleado.	Los conectores están bien empleados, son variados y usa todos los necesarios.
9. Vocabulario.	No hace la tarea, el texto es plagiado o demasiado breve. No presenta las fuentes	El texto presenta un vocabulario pobre o repetitivo, con palabras de significado	El texto presenta un vocabulario repetitivo en alguna ocasión, pero	El vocabulario es repetitivo en alguna ocasión, pero emplea	El vocabulario es variado, sin palabras baúl y con un uso adecuado

XUNTA DE GALICIA

CONSELLERÍA DE EDUCACIÓN, UNIVERSIDADE
E FORMACIÓN PROFESIONAL

UNIÓN EUROPEA
FONDO SOCIAL EUROPEO
"O FSE inviste no teu futuro"

I.E.S. DE VILALONGA

A Salgueira, 40 - 36990 Vilalonga - Sanxenxo (Pontevedra)

Tlf. 886159137 - FAX 886159146

ies.vilalonga@edu.xunta.gal

www.edu.xunta.gal/centros/iesvilalonga

		amplio. Más de 3 términos específicos mal empleados.	prescinde de palabras baúl. Algún término específico mal empleado.	lenguaje específico.	de tecnicismos o lenguaje específico.
10. Fuentes.	No presenta las fuentes.	Solo emplea una fuente o varias pero sin criterio para su selección.	Emplea 2 fuentes pero una de ellas no resulta fiable.	Emplea 2 fuentes fiables.	Emplea más de 2 fuentes y todas ellas fiables.

RÚBRICA 4: SEGUIMIENTO DO TRABALLO DIARIO (2ª E 3ª AVALIACIÓN).

(A rúbrica está valorada sobre 3. A nota deberase adecuar á porcentaxe que lle corresponde nos criterios de calificación das avaliacións indicadas: 3% para traballo diario).

Puntuación / Ítems	0 puntos	0'25 puntos	0'5 puntos	0'75 puntos	1 puntos
Participación en el aula.	Nunca intervino en el aula, ni para preguntar ni como voluntario.	Intervino dos o tres veces en el aula.	Intervino 4 o 5 veces en el aula.	Intervino 6 o 7 veces en el aula.	Intervino 8 veces o más en el aula.
Trabajo diario en el aula.	Tiene más de 4 notas por falta de trabajo en el aula.	Tiene 4 notas por falta de trabajo en el aula.	Tiene 3 notas por falta de trabajo en el aula.	Tiene 1 o 2 notas por falta de trabajo en el aula.	Siempre trabaja en el aula cando se manda.
Trabajo diario en casa.	Faltó más de 5 veces con el trabajo de casa.	Faltó 5 veces con el trabajo de casa.	Faltó 4 veces con el trabajo de casa.	Faltó 2 o 3 veces con el trabajo de casa.	Faltó una vez o menos con el trabao de casa.

RÚBRICA 5. EXPRESIÓN ESCRITA. COMENTARIO DE TEXTO.

(A rúbrica está valorada sobre 10. Deberase adecuar a nota á porcentaxe que lle corresponde nos criterios de calificación da avaliación).

Puntuación Ítems	0 puntos	0'25 puntos	0'5 puntos	0'75 puntos	1 punto
1. Presentación	No hace la tare o el texto es demasiado breve.	El texto no respeta los márgenes o el interlineado adecuado o presenta tachones o manchas. El texto se presenta en hoja de libreta o de carpe.	El texto no respeta los márgenes o el interlineado adecuado, pero no presenta tachones ni manchas.	El texto no respeta alguno de los márgenes, pero el interlineado es adecuado y no presenta tachones ni manchas.	El texto cumple con todos los requisitos de las presentaciones de textos escritos.
2. Ortografía y puntuación.	Presenta más de 10 faltas ortográficas o más de 15 tildes o 5 o más errores de puntuación. No hace la tarea, el texto es plagiado o demasiado breve.	Presenta entre 5 y 10 faltas ortográficas o entre 10 y 15 tildes o 4 errores de puntuación.	El texto presenta entre 1 y 5 faltas de ortografía o entre 5 y 10 tildes o 3 errores de puntuación.	No presenta faltas de ortografía y solo entre 2 y 4 tildes o 2 errores de puntuación.	No presenta faltas de ortografía y únicamente 1 o 2 tildes y un error o menos de puntuación.
3. Estructura del texto.	No hace la tarea. El texto es plagiado o demasiado breve para ser puntuado.	El texto presenta una estructura desordenada.	El texto presenta una estructura ordenada, pero falta la introducción o la conclusión o más de una parte presenta errores.	El texto presenta una estructura ordenada y completa, pero una de las partes presenta errores.	El texto presenta una estructura ordenada y todas las partes cumplen los requisitos del tipo textual.
4. Tema.	No hace la tarea o no identifica el tema.	Identifica el tema general o asunto, pero no concreta.	Identifica parte del tema.	Identifica el tema pero no lo enuncia adecuadamente.	Identifica el tema y lo enuncia de forma correcta.
5. Resumen.	No hace la tarea o es plagiado.	El resumen es excesivamente amplio o excesivamente breve. No identifica correctamente las ideas principales y copia partes del texto para incluir en el resumen. Tiene información errónea.	El resumen no contiene información errónea, pero si información secundaria y presenta errores en la redacción.	El resumen presenta de forma correcta las ideas principales y las secundarias, pero presenta errores en la redacción.	Resumen correcto en todos los aspectos.
6. Características propias del tipo textual.	No hace la tarea. El texto es excesivamente breve para ser puntuado, es plagiado o no encuentra características propias del tipo textual.	Encuentra menos del 40% de las características del tipo textual que presenta el texto.	Encuentra entre el 40 y el 59% de las características del tipo textual que presenta el texto.	Encuentra entre el 60 y el 89% de las características del tipo textual que presenta el texto.	Encuentra más del 90% de las características del tipo textual que presenta el texto.
7. Adecuación.	No hace la tarea, el texto es plagiado o demasiado breve para ser puntuado.	El texto presenta coloquialismos y vulgarismos o excesivos coloquialismos.	El texto no presenta vulgarismos pero sí entre 2 y 4 coloquialismos.	El texto presente uno o dos coloquialismos.	El texto es adecuado en todo momento a la situación formal de lengua.
8. Coherencia.	No hace la tarea, el texto es plagiado o demasiado breve para ser puntuado.	El texto presenta más de dos incoherencias.	El texto presenta dos incoherencias.	El texto presenta una incoherencia.	El texto no presenta incoherencias.
9. Cohesión.	No hace la tarea, el texto es plagiado o demasiado breve para ser puntuado.	Conectores escasos o repetitivos. Hay más de 2 conectores mal empleados	Los conectores son repetitivos. Hay dos conectores mal empleados.	Los conectores son escasos, pero no repetitivos. Solo hay un conector mal empleado.	Los conectores están bien empleados, son variados y usa todos los necesarios.
10. Vocabulario.	No hace la tarea, el texto es plagiado o	El texto presenta un vocabulario	El texto presenta un vocabulario	El vocabulario es repetitivo en	El vocabulario es variado,

XUNTA DE GALICIA

CONSELLERÍA DE EDUCACIÓN, UNIVERSIDADE
E FORMACIÓN PROFESIONAL

I.E.S. DE VILALONGA

A Salgueira, 40 - 36990 Vilalonga - Sanxenxo (Pontevedra)

Tlf. 886159137 - FAX 886159146

ies.vilalonga@edu.xunta.gal

www.edu.xunta.gal/centros/iesvilalonga

UNIÓN EUROPEA
FONDO SOCIAL EUROPEO
"O FSE inviste no teu futuro"

	demasiado breve para ser puntuado.	pobre o repetitivo, con palabras de significado amplo. Más de tres términos específicos mal empleados.	repetitivo en alguna ocasión, pero prescinde de palabras baúl. Algún término específico mal empleado.	alguna ocasión, pero emplea lenguaje específico.	sin palabras baúl y con un uso adecuado de tecnicismos o lenguaje específico.
--	------------------------------------	--	---	--	---

7.1.2. 2º de BACHARELATO.

Os criterios de cualificación para 2º de Bacharelato serán os seguintes:

Porcentaxes	Instrumentos.
90%	<p>Probas escritas ou exames.</p> <p>Haberá un só exame por avaliación sempre con dúas opcións (excepto na 1ª avaliación) a escoller polo alumnado.</p> <p>Esta proba escrita estará constituída por catro destrezas:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bloque I: comprensión lectora e expresión escrita. (3 puntos) • Bloque II: cuestións sobre a materia de lingua. (3 puntos) • Bloque III: monografías. (2 puntos) • Bloque IV: cuestións de historia da Literatura. (2 puntos). <p>O bloque III fai referencia aos estudos monográficos das lecturas do curso. Estas serán comprobadas no exame de avaliación e o alumnado demostrará que leu a obra, que a entendeu e que é quen de defender calquera das cuestións propostas.</p>
10%	<p>Avaliaránse dúas actividades por avaliación. Estas poden ser tanto comentarios críticos, como comentarios literarios ou algunha actividade oral.</p>

Debe terse en conta que na avaliación dunha materia como Lingua Castelá existen elementos como a corrección e a expresión que son en sí mesmos esenciais, non só por ser básicos na cualificación da materia en si (véase estándar LCL2B2.4.2.; LCL2B3.5.1.; LCL2B3.5.2.; LCL2B3.6.2.; LCL2B3.6.6), senón tamén por ser esta materia fundamento no avance do alumnado na aprendizaxe de calquera outra disciplina, sexa esta da índole que sexa. A boa expresión lingüística, o dominio dos rexistros e posibilidades expresivas dunha lingua coa claridade necesaria constitúen a trabe capital de calquer saber humano. Por iso, precisamente, serán considerados indispensables na avaliación da materia.

Nas probas escritas detraeranse as seguintes cantidades por erros ortográficos, de presentación, expresión ou adecuación:

- ata un máximo de 2 puntos por erros ortográficos: 0,2 puntos por cada falta de ortografía diferentes que non teñan relación cos acentos e 0,2 puntos por cada tres faltas de acentuación diferentes.
- Ademais, descontarase ata un máximo de 1 punto por erros de expresión e presentación (marxes, párrafos,...).

Estas indicacións sobre deducións nas calificacións de probas escritas poderán ser, en todo caso, modificadas pola profesora (en ningún caso ampliando os límites impostos).

XUNTA DE GALICIA

CONSELLERÍA DE EDUCACIÓN, UNIVERSIDADE
E FORMACIÓN PROFESIONAL

UNIÓN EUROPEA
FONDO SOCIAL EUROPEO
"O FSE inviste no teu futuro"

I.E.S. DE VILALONGA

A Salgueira, 40 - 36990 Vilalonga - Sanxenxo (Pontevedra)

Tlf. 886159137 - FAX 886159146

ies.vilalonga@edu.xunta.gal

www.edu.xunta.gal/centros/iesvilalonga

Por conseguinte, **a cualificación de cada avaliación** será a suma desas dúas porcentaxes, sendo o 5 a nota establecida como aprobado.

Ao contar con estándares considerados continuos e, en moitos casos progresivos dependendo do alumnado, **a cualificación final da materia, en maio**, obterase da cualificación da 3ª avaliación. Entenderáse superada a materia cando a cualificación sexa igual ou superior a 5.

Ao final de curso, en maio, o alumnado que non acadase o 5 terá a posibilidade de realizar unha proba final co mesmo valor (90%) que para os seus compañeiros.

A proba extraordinaria de xuño será o 100%. É dicir, só se terá en conta o exame e a materia superárase se o alumno ou alumna acada o 5 ou máis.

O feito de coller a un alumno ou alumna copiando, ben sexa a través dun dispositivo electrónico ou mediante calquera outro mecanismo, será motivo de suspenso automático (en calquera das avaliacións e na proba extraordinaria). Do mesmo modo, a asistencia ás probas ten carácter obrigatorio a non ser que se xustifique con documentación oficial.

RÚBRICA DE COMENTARIO CRÍTICO

	0 PUNTOS	0'25 PUNTOS	0'5 PUNTOS	0'75 PUNTOS	1 PUNTO
1. TEMA Y TESIS	No hace la tarea o no identifica el tema y la tesis.	Identifica el tema, pero no identifica la tesis.	Identifica la tesis, pero la enuncia de manera incorrecta.	Identifica el tema y la tesis, pero parafrasea el texto al enunciarla.	Identifica y expresa correctamente el tema y la tesis.
2. ARGUMENTACIÓN	No hace la tarea, no demuestra haber entendido los argumentos en el texto y no argumenta en ningún momento.	Solo enuncia ideas sin argumentar. Opina sin concretar o justificar.	Demuestra haber entendido los argumentos del texto, pero no contraargumenta ni añade más a su favor.	Demuestra haber entendido los argumentos del texto y defiende su(s) idea(s) con solo un argumento sólido.	Demuestra haber entendido los argumentos del texto y a través de ese entendimiento escribe sus propios argumentos, sólidos, variados, defendiendo sus ideas y creando un texto crítico propio.
3. COHERENCIA Y COHESIÓN.	No realiza la tarea, es demasiado breve, es plagiado o presenta más de cinco incoherencias.	Conectores escasos o repetitivos. Hay más de dos conectores mal empleados. Presenta entre 3 y 5 incoherencias.	Los conectores son repetitivos. Hay 2 conectores más empleados. Presenta 1 o 2 incoherencias.	Los conectores son escasos, pero no repetitivos. Solo hay un conector mal empleado y no hay ninguna incoherencia.	Los conectores están bien empleados, son variados y usa todos los necesarios. No presenta ninguna incoherencia.
4 REGISTRO VOCABULARIO	No realiza la tarea, es demasiado breve o es plagiado.	El texto presenta un vocabulario pobre o repetitivo, con palabras de significado amplio. Más de 3 términos mal empleados.	El texto presenta un vocabulario repetitivo en alguna ocasión, pero prescinde de palabras baúl. Entre uno y 3 términos mal empleados.	El vocabulario es variado, pero presenta una escasez de términos específicos.	El vocabulario es variado, sin palabras baúl y con un uso adecuado de tecnicismos o registro específico.
6. ORGANIZACIÓN DEL TEXTO.	No realiza la tarea, es demasiado, breve, es plagiado o presenta las ideas de manera caótica sin respetar la estructura textual.	El texto presenta una estructura adecuada, pero la organización de las ideas en el cuerpo argumentativo es deficiente.	El texto tiene las ideas bien organizadas, pero la introducción y la conclusión no cumplen los requisitos.	El texto presenta una organización adecuada, pero falla o bien la introducción o bien la conclusión.	El texto está bien estructurado (introducción, cuerpo con argumentación y conclusión).

7.2. CRITERIOS DE PROMOCIÓN E RECUPERACIÓN DE PENDENTES.

En casos nos que o alumnado de bacharelato non acade a cualificación mínima que supón o aprobado da materia e, polo tanto, non logre superar os estándares e as competencias clave, terá varias opcións:

- por unha banda, a **proba extraordinaria de xuño** a cal terá un valor do 100% da cualificación. Esta proba corresponderase coa materia impartida durante o curso en cada nivel.
O alumnado deberá ser moi coidadoso coa puntualidade. Esperará quince minutos para poder saír e a partir dese momento non se permitirá a entrada de ninguén ao examen.
- Por outra, a **recuperación da materia pendente** do curso anterior. Neste caso, o alumnado contará cunha serie de exames parciais ou cun examen final. De teren aprobado os exames parciais, os alumnos e alumnas xa non terán que presentarse a esa proba final. Porén, se non son quen de acadar o aprobado nos parciais, terán que presentarse ao exame final.

A cualificación das probas será a que segue:

100%	Exames parciais.
En caso de non superar esta opción, contarán cun exame final que valerá un 100%	

Cabe destacar que o Decreto 86/2015 polo que se establece o currículo da ESO e do Bacharelato expón, no seu artigo 36, a “Continuidade entre materias de bacharelato” (pax. 25479), sendo Lingua Castelá e Literatura unha delas. A superación da materia do segundo curso de Bacharelato estará condicionada á superación da correspondente materia en primeiro. É dicir, de non ter superado a materia pendente de 1º de Bacharelato, a materia de 2º contará como suspensa.

7.3. AVALIACIÓN DO PROCESO DE ENSINO E DA PRÁCTICA DOCENTE.

7.3.1. AUTOAVALIACIÓN.

Os procesos da ensinanza-aprendizaxe e da práctica docente aglutinan unha importante cantidade de subprocesos ou fases, ámbitos de reflexión e actuación, instrumentos, etc., cada un dos cales é susceptible de avaliación. Todo modelo de autoavaliación proposto sobre estes aspectos só pode ter un carácter provisorio e parcial. A seguinte rúbrica plantexa, pois, unha posibilidade de avaliar estes procesos entre outras, que pode e debe ser tomada simplemente como un punto de partida que pode ser mellorado e completado en anos sucesivos, como un edificio en permanente construción. Esta proposta establece a avaliación do proceso de ensino a partir de catro dos seus aspectos:

- a. *o proceso de avaliación inicial*: que implica a toma de contacto cos alumnos, a busca de intereses, o recoñecemento da diversidade das aulas, etc.
- b. *o proceso da práctica na aula*: a relación entre alumno-profesor, a interacción na aula, o desenvolvemento da materia, a orde temporal da actividade...
- c. *a metodoloxía*: íntimamente ligada ao punto anterior, o modo en que os diferentes medios didácticos se integran no proceso de ensinanza.
- d. *a avaliación final*: entendida como o momento final do proceso de ensino, co que -só en certo modo- conclúe.

ASPECTOS A AVALIAR		INDICADORES DE LOGRO	OBSERVACIÓNS.
Avaliación inicial.		Identifica axeitadamente ao alumnado con máis dificultades.	
		Avalía axeitadamente as principais competencias comunicativas, lingüísticas e estéticas dos alumnos.	
Método de traballo	Libro de texto ou apuntamentos	Organiza axeitadamente os contidos de maneira que o seguimento das clases é máis fácil.	
		Motiva e estimula aos alumnos descubríndolles novos temas sobre os que discorrer desde a súa experiencia.	
		Resulta didáctico e aclarador, de fácil uso, intuitivo para o alumno.	
		Propón actividades interesantes que permiten o desenvolvemento de competencias e estándares.	
		Permite un bo tratamento da diversidade e propón actividades de reforzo.	
		Motivan aos alumnos para efectuar novas lecturas	

	Lecturas	Habilitan para a mellora das habilidades léxicas.	
		Permiten o tratamento de temas transversais.	
		Suscitan a reflexión crítica sobre temas de actualidade.	
	Recursos e TICs	Utilízanse medios dixitais para dinamizar as clases.	
		Permiten combinar o traballo individual e de grupo.	
		Altéranse diversos tipos de material expositivo para o desenvolvemento da materia.	
Orde das aulas	Temporalización	Permite unha visión completa do temario.	
		Axústase ás características do alumnado.	
		É susceptible de modificación e non demasiado ríxida.	
	Estrutura das clases	Repártese equitativamente o tempo entre o profesor e os alumnos.	
		Os alumnos participan activamente no desenvolvemento das actividades.	
		Combínase o traballo individual e colectivo (por parellas, por pequenos grupos) dentro do gran grupo.	
	Reforzo e diversidades	Posibilítase real e efectivamente a recuperación de alumnos con avaliacións parciais suspensas.	
		Contempla un espazo para o alumnado cun grao elevado de excelencia académica.	
	Avaliación final.	As probas obxectivas amosan suficientemente a competencia verbal e comunicativa do alumnado.	
Combínanse diferentes tipos de proba para a avaliación final do alumnado (individuais, de grupo, orais, escritas, exames, traballos...).			
As calificacións finais considéranse xustas e reflicten unha evolución positiva do alumnado.			

7.3.2. AVALIACIÓN POR PARTE DO ALUMNADO.

ENQUISA A CUBRIR POR PARTE DO ALUMNADO. // GRUPO: _____

CUESTIONARIO SOBRE A/O DOCENTE

Instrucións:

- Valora as seguintes cuestións rodeando cun círculo a cifra de 1 a 10 que consideres axeitada.
- Procura matizar as respostas (valorar todas coa mesma nota non ten sentido).
- Este cuestionario é anónimo .

1. A/o docente informou sobre a programación e os seus contidos e obxectivos 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
2. A/o docente explica cada tema de forma ordenada e coherente 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
3. A/o docente explicou todos os temas do período 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
4. A/o docente explicou deténdose nos aspectos máis importantes 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
5. A/o docente atendeu as preguntas dos alumnos durante as clases 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
6. Os exames adaptáronse á materia explicada 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
7. As cualificacións axustáronse aos criterios establecidos previamente 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
8. A/o docente atendeu as reclamacións dos alumnos 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
9. A/ o docente mantivo unha boa actitude co alumnado 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
10. A/o docente conseguiu crear un bo ambiente na clase 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
11. A/ o docente dedicou atención aos alumnos con dificultades 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
12. Foi correcto o reparto de puntos entre os exames e as outras notas? 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
13. Cres tes máis coñecementos ca ao comezo do curso? 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

14. Na túa opinión, que aspectos deberían ser mellorados ou corrixidos?

15. Que aspectos gustáronche e deberían seguir estando no próximo curso?

16. Indica aqueles outros aspectos que che interese manifestar e non atopases recollidos nas cuestións anteriores

Vilalonga, a ____ de _____ de 201__.

8. ADAPTACIÓN A UNHA ENSINAZA COMPLETAMENTE TELEMÁTICA

8.1. 1º BACHARELATO.

En caso dun confinamento prolongado, a educación trasladarase á aula virtual do centro (<https://www.edu.xunta.gal/centros/iesvilalonga/aulavirtual/course/index.php?lang=es>). Nesta plataforma o alumnado atopará toda a información, explicacións e actividades da materia para a adquisición dos estándares de aprendizaxe imprescindibles e poder continuar coa súa ensinanza-aprendizaxe, sempre adaptándose ás horas semanais adxudicadas á materia en cada curso. A comunicación co alumnado farase empregando esta mesma plataforma, a través do apartado de “Avisos” ou nos foros e mensaxes. Sen embargo, se o alumnado o precisara por ser máis rápido, tamén se poderá utilizar o correo electrónico para comunicacións bilaterais.

De igual xeito será posible a realización de vídeo-clases a través das plataformas que correspondan.

O alumnado entregará as actividades requiridas a través da aula virtual en prazo e forma.

8.1.1. ESTÁNDARES IMPRESCINDIBLES.

Dentro das aprendizaxes da propia materia de Lingua Castelá e Literatura I, os estándares imprescindibles para a adquisición das competencias clave nunha ensinanza completamente telemática son os que siguen:

Bloque 1. Comunicación oral: escoitar e falar

- LCL1B1.1.1. Realiza exposicións orais sobre temas especializados, consultando fontes de información diversa, utilizando as tecnoloxías da información e seguindo unha orde previamente establecida.
- LCL1B1.1.2. Exprésase oralmente con fluidez, coa entoación, o ton, timbre e a velocidade adecuados ás condicións da situación comunicativa.
- LCL1B1.1.3. Axusta a súa expresión verbal ás condicións da situación comunicativa (tema, ámbito discursivo, tipo de destinatario, etc.) empregando un léxico preciso e especializado e evitando o uso de coloquialismos, retrousos e palabras comodín.
- LCL1B1.3.1. Recoñece os trazos propios dos principais xéneros informativos e de opinión procedentes dos medios de comunicación social.
- LCL1B1.3.2. Analiza os recursos verbais e non verbais utilizados polo emisor dun texto xornalístico oral ou audiovisual, valorando de forma crítica a súa forma e o seu contido.

Bloque 2. Comunicación escrita: ler e escribir

- LCL1B2.1.1. Desenvolve por escrito un tema do currículo con rigor, claridade e corrección ortográfica e gramatical.
- LCL1B2.1.2. Axusta a súa expresión verbal ás condicións da situación comunicativa (tema, ámbito discursivo, tipo de destinatario, etc.), empregando un léxico preciso e especializado, e evitando o uso de coloquialismos, retrousos e palabras comodín.
- LCL1B2.2.1. Comprende textos escritos de carácter expositivo de tema especializado, propios do ámbito educativo ou de divulgación científica e cultural, e identifica o tema e a estrutura.
- LCL1B2.2.2. Sintetiza textos de carácter expositivo, de tema especializado, propios do ámbito educativo, distinguindo as ideas principais e secundarias.
- LCL1B2.2.3. Analiza os recursos verbais e non verbais presentes nun texto expositivo de tema especializado e valóraos en función dos elementos da situación comunicativa (intención comunicativa do/da autor/a, tema e xénero textual).
- LCL1B2.3.1. Resume o contido de textos xornalísticos escritos informativos e de opinión, discriminando a información relevante, recoñecendo o tema e a estrutura do texto, e valorando de forma crítica a súa forma e o seu contido.
- LCL1B2.4.1. Realiza traballos de investigación planificando a súa realización, fixando os seus propios obxectivos, organizando a información en función dunha orde predefinida, revisando o proceso de escritura para mellorar o produto final e chegando a conclusións persoais.
- LCL1B2.4.2. Utiliza as tecnoloxías da información e da comunicación para documentarse, consultando fontes diversas e avaliando, contrastando, seleccionando e organizando a información relevante mediante fichas-resumo.
- LCL1B2.4.3. Respecta as normas de presentación de traballos escritos (organización en epígrafes, procedementos de cita, notas a pé de páxina e bibliografía).
- LCL1B2.4.4. Utiliza as tecnoloxías da información e da comunicación para a realización, a avaliación e a mellora de textos escritos propios e alleos.

Bloque 3. Coñecemento da lingua

- LCL1B3.1.1. Revisa e mellora textos orais e escritos propios e alleos, recoñecendo e explicando incorreccións de concordancia, réxime verbal, ambigüidades semánticas, etc.

<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCL1B3.1.2. Utiliza a terminoloxía gramatical adecuada para a explicación lingüística dos textos.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCL1B3.2.1. Identifica e explica os usos e valores do substantivo nun texto, en relación coa intención comunicativa do emisor e a tipoloxía textual seleccionada, así como con outros compoñentes da situación comunicativa (audiencia e contexto).
<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCL1B3.2.2. Identifica e explica os usos e os valores do adxectivo nun texto, en relación coa intención comunicativa do emisor e a tipoloxía textual seleccionada, así como con outros compoñentes da situación comunicativa (audiencia e contexto).
<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCL1B3.2.3. Identifica e explica os usos e valores do verbo nun texto, en relación coa intención comunicativa do emisor e a tipoloxía textual seleccionada, así como con outros compoñentes da situación comunicativa (audiencia e contexto).
<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCL1B3.2.4. Identifica e explica os usos e valores dos pronomes nun texto, en relación coa intención comunicativa do emisor e a tipoloxía textual seleccionada, así como con outros compoñentes da situación comunicativa (audiencia e contexto).
<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCL1B3.2.5. Identifica e explica os usos e valores do artigo determinado e do indeterminado, e de calquera tipo de determinantes, en relación coa súa presenza ou ausencia coa intención comunicativa do emisor e a tipoloxía textual seleccionada, así como con outros compoñentes da situación comunicativa (audiencia e contexto).
<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCL1B3.3.1. Recoñece a estrutura sintáctica da oración simple, explicando a relación entre os grupos de palabras.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCL1B3.3.2. Recoñece as oracións activas, pasivas, impersonais e medias, contrastando as diferenzas entre elas en función da intención comunicativa do texto en que aparecen.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCL1B3.3.3. Recoñece e explica o funcionamento das oracións subordinadas substantivas en relación co verbo da oración principal.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCL1B3.3.4. Recoñece e explica o funcionamento das oracións subordinadas de relativo, identificando o antecedente que modifican.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCL1B3.4.1. Recoñece e explica os trazos estruturais e lingüísticos dos textos narrativos, descritivos, expositivos e argumentativos.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCL1B3.4.2. Analiza e explica os trazos formais dun texto nos planos morfosintáctico, léxico-semántico e pragmático-textual, relacionando o seu emprego coa intención comunicativa do emisor e o resto de condicións da situación comunicativa.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCL1B3.5.1. Incorpora os procedementos de cohesión textual na súa propia produción oral e escrita.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCL1B3.5.2. Identifica, analiza e interpreta as formas gramaticais que fan referencia ao contexto temporal e espacial, e aos participantes na comunicación.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCL1B3.5.3. Valora os recursos expresivos empregados polo emisor dun texto en función da súa intención comunicativa e do resto dos elementos da situación comunicativa, diferenciando e explicando as marcas de obxectividade e de subxectividade, e os procedementos gramaticais de inclusión do emisor no texto.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCL1B3.7.1. Explica, a partir dun texto, a orixe e a evolución das linguas de España, así como as súas principais variedades dialectais, e valora a diversidade lingüística como parte do noso patrimonio cultural.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCL1B3.8.1. Selecciona o léxico e as expresións adecuadas en contextos comunicativos que esixen un uso formal da lingua, evitando o uso de coloquialismos, imprecisións ou expresións clixé.
<p>Bloque 4. Educación literaria</p>
<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCL1B4.1.1. Le e analiza fragmentos e obras significativas desde a Idade Media ao século XIX.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCL1B4.2.1. Identifica as características temáticas e formais en relación co contexto, o movemento e o xénero ao que pertence e a obra

do/da autor/a.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCL1B4.3.1. Interpreta criticamente fragmentos ou obras significativas desde a Idade Media ao século XIX.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCL1B4.3.2. Detecta as ideas que manifestan a relación da obra co seu contexto histórico, artístico e cultural.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCL1B4.4.1. Planifica a elaboración de traballos de investigación escritos ou presentacións sobre temas, obras ou autores/as da literatura desde a Idade Media ata o século XIX.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCL1B4.4.2. Obtén a información de fontes diversas.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCL1B4.4.3. Argumenta con rigor o seu propio xuízo crítico.

8.1.2. CRITERIOS SOBRE A AVALIACIÓN E CUALIFICACIÓN NA ENSINANZA TELEMÁTICA.

No caso dun confinamento prolongado, e atendendo ás particularidades dunha ensinanza telemática, os criterios de calificación quedan do modo que sigue:

- Probas escritas: 60%
- Proba de lectura: 10%
- Traballos escritos entregados polo alumnado (comentarios de texto e textos de creación propia): 15%
- Actividades realizadas a través da plataforma: 5%
- Intervencións orais: 10%

As probas escritas realizaranse a través dalgunha das plataformas corporativas habilitadas pola Xunta e os traballos escritos entregaranse a través da aula virtual tal e como se especifica no punto 8 desta programación.

Os instrumentos e métodos de avaliación son os recollidos na táboa do apartado 4.1. da presente programación, empregando as rúbricas do apartado 7.1.1., a excepción da rúbrica 1 na que non se terán en conta os ítems 5 e 10. Dese xeito, a nota que se obterá será sobre 8 e terase que axustar á porcentaxe que lle corresponde nos criterios de calificación (7% da nota de avaliación).

Debe destacarse que se seguirán tendo en conta as detraccións por faltas de ortografía e expresión que se explican no apartado citado anteriormente, así como a decisión ante o feito de coller a un alumno/a copiando.

En caso de darse un confinamento parcial (15 días), manteranse os criterios sobre avaliación e cualificación tal e como aparecen recollidos no punto 7, apartado 7.1.1. Se, por darse este confinamento parcial ao remate dunha avaliación e isto provocara a imposibilidade de realizar alguna das probas escritas antes das sesión de avaliación, o 70% recairía sobre a proba realizada, establecendo unha nota provisional no boletín. Ao reanudarens as clases, fariase a proba e modificaríase a nota da avaliación de cara á media final.

8.2. 2º BACHARELATO.

En caso de ensinanza a distancia, a educación trasladarase á aula virtual do centro (<https://www.edu.xunta.gal/centros/iesvilalonga/aulavirtual/course/index.php?lang=es>). Nesta plataforma o alumnado atopará toda a información, explicación e actividades da materia para a adquisición dos estándares de aprendizaxe imprescindibles e continuar coa súa ensinanza-aprendizaxe.

De igual xeito será posible a realización de vídeo-clases a través das plataformas que correspondan.

A comunicación co alumnado farase empregando esta mesma plataforma, a través do apartado de “Avisos” ou nos foros e mensaxes. Sen embargo, se o alumnado o precisara por ser máis rápido, tamén se poderá utilizar o correo electrónico para comunicacións bilaterais.

O alumnado entregará as actividades requeridas a través da aula virtual en prazo e forma.

8.2.1. ESTÁNDARES IMPRENSCINDIBLES.

Dentro das aprendizaxes da propia materia de Lingua Castelá e Literatura II, os estándares imprescindibles para a adquisición das competencias clave nunha ensinanza telemática son os que siguen:

LCL2B1.4.4. Exprésase oralmente con claridade, precisión e corrección, axustando a súa actuación verbal e non verbal ás condicións da situación comunicativa, e utilizando os recursos expresivos propios do rexistro formal.

LCL2B2.1.1. Comprende o sentido global de textos escritos de carácter expositivo e argumentativo propios dos ámbitos educativo, xornalístico, profesional ou empresarial, identificando a intención comunicativa do emisor e a súa idea principal.

LCL2B2.1.2. Sintetiza textos de carácter expositivo e argumentativo propios dos ámbitos educativo, xornalístico, profesional ou empresarial, diferenciando as ideas principais e as secundarias.

LCL2B2.1.3. Analiza a estrutura de textos expositivos e argumentativos procedentes dos ámbitos educativo, xornalístico, profesional ou empresarial, identificando os tipos de conectores e organizadores da información textual.

LCL2B2.1.4. Produce textos expositivos e argumentativos propios usando o rexistro adecuado á intención comunicativa, organizando os enunciados en secuencias lineais cohesionadas e respectando as normas ortográficas e gramaticais, e revisa a súa produción escrita para mellorala.

LCL2B2.2.1. Desenvolve por escrito un tema do currículo con rigor, claridade e corrección ortográfica e gramatical, aplicando os coñecementos gramaticais e pragmáticos, para mellorar a expresión escrita.

LCL2B2.2.2. Nas súas producións escritas axusta a súa expresión ás condicións da situación comunicativa (tema, ámbito discursivo, tipo de destinatario, xénero textual, etc), empregando os recursos expresivos propios do rexistro formal e evitando o uso de coloquialismos.

LCL2B2.2.3. Avalía as súas propias producións escritas e as dos/das seus/súas compañeiros/as, recoñecendo as dificultades estruturais e expresivas, recorrendo a obras de consulta tanto impresas como dixitais para a súa corrección, e deseñando estratexias para mellorar a súa redacción e avanzar na aprendizaxe autónoma.

LCL2B2.4.1. Describe os trazos morfosintácticos, léxico-semánticos e pragmático-textuais presentes nun texto expositivo ou argumentativo procedente dos ámbitos educativo, xornalístico, profesional ou empresarial, utilizando a terminoloxía gramatical adecuada e pondo de manifesto a súa relación coa intención comunicativa do emisor e cos trazos propios do xénero textual.

LCL2B2.4.2. Recoñece, describe e utiliza os recursos gramaticais (substitución pronominal, uso reiterado de determinadas estruturas sintácticas,

correlación temporal, etc.) e léxico-semánticos (substitución por sinónimos, hipónimos e hiperónimos, reiteracións léxicas, etc.) que proporcionan cohesión aos textos escritos.

LCL2B3.1.1. Explica os procedementos de formación das palabras diferenciando entre raíz e afixos, e explicando o seu significado.

LCL2B3.2.1. Identifica e explica os usos e os valores das categorías gramaticais, en relación coa intención comunicativa do emisor, coa tipoloxía textual seleccionada e con outros compoñentes da situación comunicativa (audiencia e contexto).

LCL2B3.2.2. Selecciona o léxico e a terminoloxía adecuados en contextos comunicativos que esixen un uso formal e especializado da lingua, evitando o uso de coloquialismos, imprecisións ou expresións clixé.

LCL2B3.3.1. Explica con propiedade o significado de palabras ou expresións, diferenciando o seu uso denotativo e connotativo, e relacionándoo coa intención comunicativa do emisor.

LCL2B3.3.2. Recoñece, analiza e interpreta as relacións semánticas entre as palabras (sinonimia, antonimia, hiperonimia, polisemia e homonimia) como procedemento de cohesión textual.

LCL2B3.4.1. Recoñece as estruturas sintácticas e explica a relación funcional e de significado que establecen co verbo da oración principal, empregando a terminoloxía gramatical adecuada.

LCL2B3.5.1. Enriquece os seus textos orais e escritos incorporando estruturas sintácticas variadas e aplicando os coñecementos adquiridos para a revisión e a mellora destes.

LCL2B3.5.2. Aplica os coñecementos adquiridos sobre as estruturas sintácticas dos enunciados para a realización, autoavaliación e mellora dos propios textos orais e escritos, tomando conciencia da importancia do coñecemento gramatical para o uso correcto da lingua.

LCL2B3.6.1. Recoñece, analiza e explica as características lingüísticas e os recursos expresivos de textos procedentes dos ámbitos educativo, xornalístico, profesional e empresarial, relacionando os usos lingüísticos coa intención comunicativa do emisor e o resto dos elementos da situación comunicativa, e utilizando a análise para afondar na comprensión do texto.

LCL2B3.6.2. Aplica os coñecementos sobre o funcionamento da lingua á comprensión, á análise e ao comentario de textos de distinto tipo procedentes dos ámbitos educativo, xornalístico, profesional e empresarial, relacionando os usos lingüísticos (marcas de obxectividade e subxectividade; referencias décticas temporais, espaciais e persoais, e procedementos de cita) coa intención comunicativa do emisor e o resto dos elementos da situación comunicativa.

LCL2B3.6.6. Revisa textos escritos propios e alleos, recoñecendo e explicando as súas incorreccións (concordancias, réxime verbal, ambigüidades sintácticas, coloquialismos, etc.), con criterios gramaticais e terminoloxía apropiada, co obxecto de mellorar a expresión escrita e avanzar na aprendizaxe autónoma.

LCL2B3.7.1. Recoñece, explica e utiliza en textos propios e alleos as formas de estruturar os textos expositivos e argumentativos.

LCL2B4.1.1. Desenvolve por escrito con coherencia e corrección as características temáticas e formais dos principais movementos do século XX ata os nosos días, mencionando os autores e obras máis representativas.

LCL2B4.2.1. Analiza fragmentos literarios ou, de ser o caso, de obras completas do século XX ata os nosos días, relacionando o contido e as formas de expresión coa traxectoria e o estilo do/da seu/súa autor/a, o seu xénero e o movemento literario ao que pertence.

LCL2B4.2.2. Compara textos de diferentes épocas, e describe a evolución de temas e formas.

LCL2B4.3.1. Interpreta de xeito crítico fragmentos ou obras completas significativos da literatura do século XX ata os nosos días, recoñecendo as ideas que manifestan a relación da obra co seu contexto histórico, artístico e cultural.

LCL2B4.4.1. Desenvolve por escrito un tema da historia da literatura do século XX ata os nosos días, expondo as ideas con rigor, claridade, coherencia e corrección, e achegando unha visión persoal.

8.2.2 CRITERIOS SOBRE A AVALIACIÓN E CUALIFICACIÓN NA ENSINANZA TELEMÁTICA.

Os criterios de avaliación e cualificación serán os mesmos que na ensinanza ordinaria, é dicir, 90% para a proba escrita de avaliación e 10% para os dous comentarios entregados, seguindo todas as particularidades que se expoñen no apartado 7 desta programación.

As probas escritas realizaranse a través dalgunha das plataformas corporativas habilitadas pola Xunta e os traballos escritos entregaranse a través da aula virtual tal e como se especifica no punto 8 desta programación.

Debe destacarse que se seguirán tendo en conta as detraccións por faltas de ortografía e expresión que se explican no apartado citado anteriormente, así como a decisión ante o feito de coller a un alumno/a copiando

9. MEDIDAS DE ATENCIÓN Á DIVERSIDADE.

Para atender as diferenzas entre o alumnado desta área contémpanse tres tipos de medidas ordinarias nos tempos e espazos das aulas habituais:

- A) adaptación dos instrumentos de avaliación en forma de actividades de reforzo para os alumnos que teñan grandes dificultades para acadar o grao mínimo de consecución dos estándares de aprendizaxe.
- B) adaptación dos instrumentos de avaliación en forma de actividades de ampliación para os alumnos que manifesten unha grande capacidade na aprendizaxe dos estándares.
- C) adaptación das metodoloxías de ensino-aprendizaxe en forma de traballo colaborativo entre alumnado con grao heteroxéneo de desenvolvemento de capacidades de modo que os máis avanzados titoricen aos que precisan algún tipo de reforzo.

Cando as medidas ordinarias se manifesten insuficientes o docente presentará á xunta de avaliación inicial –na sesión correspondente- ou ao departamento de orientación –en calquera momento do curso- a proposta para iniciar algunha das medidas extraordinarias de atención á diversidade habilitadas no centro: ACI ou reforzo educativo co docente de pedagogía terapéutica. Na avaliación final dos primeiros cursos da ESO o docente poderá propoñer, en caso de consideralo necesario, a execución de medidas extraordinarias de atención á diversidade de cara ao vindeiro curso, como son: agrupamentos específicos (2º eso), reforzo en lingua ou/e matemáticas (en 1º eso), titorías de estudo (2º eso), reforzo de galego (aos exentos de francés) e plan mellora (en 2º e 3º).

O reforzo educativo aplícase aos alumnos con problemas de aprendizaxe e encargarase de el o docente que imparta a materia no grupo de referencia, en colaboración con el departamento de orientación.

Os aspectos que se contemplan neste apartado son os seguintes:

-lectura de textos complementarios.

-redacción de resumos e esquemas.

-elaboración de textos.

-actividades de ortografía e morfoloxía.

-reforzo no traballo da adquisición de léxico con axuda do dicionario ou de libros ou fragmentos de lectura.

10. ELEMENTOS TRANSVERSAIS.

Segundo establece o decreto 86/2015 no seu artigo 4 (páxs. 25441/2): “a comprensión lectora, a expresión oral e escrita, a comunicación audiovisual, as tecnoloxías da información e da comunicación, o emprendemento, e a educación cívica e constitucional traballaranse en todas as materias, sen prexuízo do seu tratamento específico nalgunhas das materias de cada etapa”.

En todo caso, ao longo do curso o profesorado poderá propoñer diversos temas que sexan motivo de traballo na aula, ben a nivel oral en forma de debate, ben a nivel escrito en forma de textos de diversos tipos. Estes traballos poden estar baseados na lectura de fragmentos de obras, noticias, na visualización dalgunha curta, etc.

Os temas son os seguintes:

- O racismo e a xenofobia.
- A violencia de xénero e as actitudes sexistas. A igualdade entre sexos.
- A ecoloxía, a contaminación.
- O uso das tecnoloxías.
- A publicidade nos medios de comunicación.
- O consumo responsable.
- A aprendizaxe de linguas.
- outros temas de carácter social ou cultural extraídos dos medios de comunicación.

11. ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS E EXTRAESCOLARES.

Como en anos anteriores, o departamento promoverá aquelas actividades complementarias que xulgue de interese para o alumnado con vistas a completar os contidos recollidos na presente programación.

Para todas as actividades complementarias que se realicen teranse en conta os criterios establecidos polo consello escolar e a vicedirección do centro.

En concreto para este ano, se promoverá, na semana do Día do Libro, un concurso vídeo-literario que combine poesía escrita por mulleres e imaxes e no que se establecerán dúas categorías: ESO e FP Básica e BACH e Ciclos.

12. MECANISMOS DE REVISIÓN, AVALIACIÓN E MODIFICACIÓN DO PRESENTE DOCUMENTO E PROCESOS DE MELLORA.

A revisión das Programacións é unha fase necesaria para a mellora do proceso educativo. Durante o propio curso e sempre en beneficio dos grupos, é posible realizar cambios na presente programación. De ser o caso reunirse o Departamento e deixare recollido en acta.

Do mesmo xeito, ao final de curso realizarase unha análise da programación na que se terán en conta os resultados obtidos polo alumnado (índices de aprobados e suspensos, resultados dos alumnos coa materia pendente), as dificultades que puidesen ter xurdido no desenvolvemento dos temas, os cambios que por diferentes motivos se efectuasen nos contidos ou na orde de explicación dos mesmo se os resultados das enquisas realizadas polo profesorado en cada avaliación e polo alumnado ao final do curso.

Esta análise estará recollida na memoria de fin de curso do Departamento e terá tamén un apartado coas propostas de modificación e mellora que se deberán realizar nas programacións do curso seguinte.